

۹۹ گام

آموزش زبان فارسی درسی

برای سواد آموزان

کتاب درسی

(دوره دوم)

www.shahmama.com

مؤلف: پروفیسور محمد ابراهیم سروش منشی زاده
ویراستار و مدون: عتیق الله فقیری

ویژگی ها:

نام کتاب: ۹۹ گام، آموزش زبان فارسی دری برای سواد آموزان
کتاب درسی، دوره دوم
مؤلف: پروفیسور محمد ابراهیم سروش منشی زاده
ویراستار و مدون: عتیق الله فقیری
شمارگان: ۱۵ جلد
چاپ نخست: بهار ۱۳۸۷ خورشیدی، هالند

همکار صفحه آرایی: بخش نشرات نهاد انکشاف اجتماعی افغانها "شاهمامه"، هالند
شماره تماس: ۳۱۶۴۱۳۷۵۶۳۸

www.shahmoama.com

www.shahmama.com

"شاهمامه"

همکار چاپ:

حق طبع و کاپی محفوظ است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

**اِقْرَبِ اسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ. خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ. اِقْرَأْ وَرَبُّكَ
الْاَكْرَمُ. الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ. عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمِ.**

ترجمه: (ای رسول گرامی!) چهره و سیمای قرآن را بنام پروردگارت که خدای آفریننده عالم است بر خلق قرائت کن. آن خدایی که آدمی را از خون بسته آفرید، و بدان که پروردگارت کریمترین کریمان است. آن خداییکه بشر را علم نوشتن آموخت و به آدم آنچه را که نمیدانست تعلیم داد.



پروفیسور ابراهیم سروش منشی زاده



www.shahmama.com

درس پنجاه و چهارم

(ض) در شروع کلمه:

دانستن:

ضرر، ضرب، ضربه، ضابط، ضرورت، ضامن

خواندن:

شعاع ایکس برای وجود ضرر دارد.
کارگر با چکش بر آهن ضربه زد.
کوتاه ترین طریقه جمع را ضرب گویند به شرطی که اجزای جمع با هم مساوی باشند.
من ضامن کردار بد شما نیستم.
شخص مریض به تداوی ضرورت دارد.
پسر خاله ام خوردضابط است.

گفت و شنود:

رامز: معنای ضرر چیست لطفاً برآیم بگویید.
آزاده: مقصد از آن صدمه، نقص و تاوان رسیدن است.
رامز: آیا کلمه ضارب از ضرب گرفته شده است؟
آزاده: کلمات ضارب، مضروب و ضرب هم ریشه اند.
رامز: آیا به عهده گرفتن یا بدوش گرفتن کار کسی را ضمانت گویند؟
آزاده: بلی آنرا ضمانت گویند.
رامز: چرا صلح یک ضرورت مبرم برای هر جامعه است؟
آزاده: چون بدون صلح ترقی، امنیت و آرامی وجود ندارد.
رامز: ضابط و ضبط چه معنا میدهند؟
آزاده: ضابط به معنای نگهدارنده و حفظ کننده و هم چنان قدرت داشتن و یک معنای ضبط، مال کسی را با زور گرفتن است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

ضرر، ضرب، ضربه، ضابط، ضرورت، ضامن

مشق: کلمات همین درس را در جاهای خالی این جملات بنویسید.

من به کمک کسی _____ دارم تا به من اعتماد کند و _____
کارم شود.

کوشش کنیم به کسی _____ نرسانیم.

کوتاه ترین طریقه جمع را _____ گویند.

_____ مشقت محمد علی کلی سنگین بود.

املا: از این کلمات جمله بسازید.

مواد مخدر، ضرر، استفاده، دارد.

دارید، به، شما، در، اینجا، ضرورت، چه؟

کسی، ضامن، ضمانت، که، میکند، گفته، می شود.

www.shahmama.com
با، ضربه، او، یک، حریفش، را، کرد، مغلوب

درس پنجاه و پنجم

حرف (ض) در وسط کلمه:

دانستن:

فاضل، افضل، فضل، قاضی، مضر، قضاوت

خواندن:

فاضل کسی است که از علم و دانش کافی بر خوردار باشد.
افضل در واقعیت برتری داشتن در بزرگواری است.
خداوند فضل و کرم خود را به همه ما نصیب گرداند.
قاضی که در جایگاه عدل نشسته است، باید عادل باشد.
از اشخاص مضر باید همیشه خود را دور نگهداریم.

گفت و شنود:

سپیده: آیا فاضل از دانشمند فرق دارد؟
معزی: فاضل و دانشمند هر دو یک معنا را افاده میکنند.
سپیده: کدام اشخاص از نظر شما مضر اند؟
معزی: کسی که به مردم و جامعه ضرر می رساند.
سپیده: مراد از فضل خداوند چیست؟
معزی: منظور از آن بخشش، عفو و رحمت خداوند بر بندگانش است.
سپیده: جایی که قاضی در آن قضاوت میکند چه گفته میشود؟
معزی: آنرا به نام دادگاه یا محکمه یاد میکنند.
سپیده: قضاوت درست کدام است؟
معزی: آن قضاوتی که بر اساس عدل و حق استوار باشد.

www.shahmama.com

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

فاضل، افضل، فضل، قاضی، مضر، قضاوت

مشق: جاهای خالی جملات را با کلمات همین درس پر کنید.

انسان _____ و با دانش در جامعه از محبوبیت خاص برخوردار است.

_____ در محکمه یا دادگاه کار میکند.

_____ شما نزد خداوند با تقوا ترین شماست.

کسی که به مردم و اجتماع ضرر برساند، _____ است.

اگر _____ روی عدل و انصاف صورت گیرد حق تلفی نمیشود.

املا: این جملات را بعد از خواندن معلم در کتابچه های خود بنویسید.

فاضل انسان دانشمند و فهمیده را گویند.
قاضی در قضاوت باید از عدل کار گیرد.
اگر برای مردم مفید نیستیم کوشش نماییم مضر نباشیم.

درس پنجاه و ششم

حرف (ض) در اخیر کلمه:

دانستن:

حوض، فیض، غرض، مرض، نقض، فرض

خواندن:

آب حوض ایستاده و آب دریا روان است.
در خانواده بی که اتفاق و محبت است، در آن فیض و برکت است.
بیسوادی مرض مهلک در جامعه است.
در دوران جنگ حقوق بشر در افغانستان نقض گردیده است.
کمک به نیازمندان فرض است.

گفت و شنود:

شهاب: شما فیض و برکت را در چه می بینید؟
شهین: در هر کاری که صداقت، راستی و پاکی باشد.
شهاب: چرا بیسوادی را مرض مهلک میگویند؟
شهین: چون جهل، فقر و پسمانی را با خود دارد.
شهاب: نقض حقوق بشر چه معنا دارد؟
شهین: روا داشتن انواع ظلم، شکنجه و پامال نمودن حق انسانها
را در یک جامعه را نقض حقوق بشر میگویند.
شهاب: میگویند جان نگهداشتن فرض است، یعنی چه؟
شهین: انسان در زندگی با انواع حادثات و مشکلات مواجه
میشود، باید متوجه خود باشد.
شهاب: آیا برای هر آب ایستاده حوض گفته میتوانیم؟
شهین: جاییکه برای نگهداری آب ساخته میشود حوض است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

حوض، فیض، غرض، مرض، نقض، فرض

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.

حوض، فیض، غرض، مرض، نقض، فرض

آرزو دارم که _____ و برکت به مردم برسد.

به کاری که به شما ارتباط ندارد _____ و دخالت نداشته باشید.

به عهد شکنی _____ عهد هم میگویند.

دفاع از خاک و ناموس بالای ما _____ است.

برادرم میگوید که از دود کردن سگرت _____ سرطان پیدا میشود.

املا: جواب این سوالات را بنویسید.

چگونه حقوق انسان نقض میشود؟

آیا خدمت والدین بالای فرزندانش فرض است؟

www.shahmama.com

از حوض برای چه استفاده میشود؟

درس پنجاه و هفتم

حرف (ط) در اول کلمه:

دانستن:

طاهر، طیاره، طریق، طرف، طرز، طوطی

خواندن:

طاهر و پاک هر دو یک معنا میدهند.
طیاره واژه عربی و هواپیما واژه فارسی است.
طوطی پرنده با هوش و آموزش پذیر است.
هر انسان طریق و شیوه خاص در زندگی شخصی خود دارد.
طرز و روش سخن زدن هر شخص نمایندگی از فهم او میکند.

گفت و شنود:

فرزانه: چرا تنها طوطی سخن زدن را یاد میگیرد؟
فریدون: زیرا نظر به پرندگان دیگر، باهوش و آموزش پذیر است.

فرزانه: شما طریق استفاده این ماشین را میدانید؟
فریدون: بلی، و اگر مشکلی بود، از کتاب رهنمای آن استفاده میکنم.

فرزانه: آیا طرف و سمت واژه مترادف دیگری هم دارد؟
فریدون: بلی، جهت هم معنای طرف و سمت را افاده میکند.
فرزانه: آیا شما با طرز و شیوه کار او آشنایی دارید؟
فریدون: نخیر، امروز نخستین روزیست که با او آشنا شده ام.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

طاهر، طیاره، طریق، طرف، طرز، طوطی

مشق: جاهای خالی جملات را با کلمات همین درس پر کنید.

کوشش کنید حین بحث کردن _____ مقابل از شما آزرده نشود.

_____ پرنده هوشیار است.

پرنده و _____ به کمک بال های شان پرواز میکنند.

شیوه و _____ گفتار درست را باید از بزرگان با تجربه آموخت.

املا: این جملات را بعد از خواندن معلم در کتابچه های خود بنویسید.

طاهر و پاک باش تا مردم از تو نفرت و دوری نکنند.

پرواز با طیاره منزل دور را کوتاه میکند.

انسان با دانش را از طرز گفتارش میشناسیم.

طریق آشپزی هر آشپز فرق میکند.

درس پنجاه و هشتم

حرف (ط) در وسط کلمه:

دانستن:

باطل، قطره، فطرت، اطمینان، رابطه، خطر

خواندن:

فرق بین حق و باطل را همیشه باید در نظر داشت.
نهاد، طبیعت، فطرت و سرشت مفاهیم مشترک دارند.
کار اطمینان بخش نتیجه خوب دارد.
در جاهایی که خطر مین موجود است باید گشت و گذار نکنیم.
"میدان کار زار جهان است پر خطر
سنجیده پا گذار و از این ورطه درگذر"
احمد با همصنفاں خود رابطه نیک دارد.

گفت و شنود:

کاظم: فرق حق و باطل در چیست؟
فروزان: حق همیشه جاویدان بوده و باطل بیهوده، بی اثر، ناچیز و ناپایدار است.
کاظم: این اصطلاح که میگویند "قطره قطره دریا میشود"، چه معنا دارد؟
فروزان: مطلب از آن جمع کردن و پس انداز کردن در هر چیز است.
کاظم: آیا اطمینان دارید صلح پایدار در وطن ما برقرار میشود؟
فروزان: بلی، اگر دست بیگانگان از خاک ما کوتاه شود و مردم ما فایده و ضرر مشترک خود را بدانند.
کاظم: چرا خطر مین هنوز هم حیات مردم کشور ما را تهدید میکند؟
فروزان: چون تمام ساحاتی که در طول جنگ ها در آن مین جابجا شده، بکلی پاک نگردیده است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

باطل، قطره، فطرت، اطمینان، رابطه، خطر

مشق: جاهای خالی جملات را با کلمات همین درس پر کنید.

چه باید کرد تا در وقت امتحان _____ نداشته باشیم؟

در خانه مورچه یک _____ شبم طوفان است.

من به صداقت و راستگویی او _____ دارم.

در ساحاتی که _____ مین موجود است، باید گشت و گذار نکنیم.

ادویه هایی که تاریخ آن سپری میشود، خاصیت شان _____ میشود.

املا: از کلمات داده شده جمله بسازید.

یک، خیال، اضطراب، بی ارزش، و، است، گمان.

دارد، نیک، با، رابطه، دیگران، او.

www.shahmama.com

انسان، میکند، هر، فطرت، فرق.

خطر، از، در، هراس، مردم، مین، اند.

درس پنجاه و نهم

حرف (ط) در اخير کلمه:

دانستن:

خیاط، خطاط، احتیاط، قحط، ارتباط، ضبط، محاط

خواندن: خطاطی از جمله هنر های زیبا میباشند.
در هر کار دقت و احتیاط لازم است.
قحطی و قیمتی بار ها حیات مردم ما را تهدید کرده است.
تصمیم شرط اول موفقیت است.
اموال غیر قانونی از طرف دولت ضبط میشود.

گفت و شنود:

ناهید: ویژگی های کار یک خیاط خوب در چیست؟
مژده: دقت و صفایی در کارش.
ناهید: یکی از خطاطان مشهور افغانستان را نام بگیر.
مژده: استاد وکیل الدین پوپلزایی از جمله خطاط های مشهور کشور است.
ناهید: چرا قحطی آب برخی از نقاط کشور ما را تهدید میکند؟
مژده: کشور ما محاط به خشکه است و ضایع شدن آب برف و باران و بارش کم قحطی می آورد.
ناهید: کدام اموال غیر قانونی باید از طرف دولت ضبط شوند؟
مژده: آن اموالی که به شکل قاچاق وارد میشوند و اموال و موادی که تاریخ اعتبار آن ختم شده باشد و جهت فروش در بازار باشد.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

خیاط، خطاط، احتیاط، قحط، ارتباط، ضبط، محاط

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.
خیاط، خطاط، احتیاط، قحط، ارتباط، ضبط، محاط

_____ قبل از قیچی کاری اندازه لباس را از مشتری میگیرد.

امروز تماس و _____ از طریق تلفون و اینترنت جهانیان را
به هم نزدیک ساخته است.

کشوری که در بحر راه نداشته باشد _____ به خشکه است.

دقت و _____ در هر کار نتیجه خوب دارد.

خطاط _____ دو بیتی های خیام را زیبا خطاطی کرد.

انشاء: جواب این جملات را در کتابچه های خود بنویسید.

چرا در هر کار احتیاط لازم است؟
در فن خیاطی از کدام لوازم استفاده میشود؟
چرا در برخی از نقاط خاص کشور ما زلزله رخ میدهد؟
عوامل عمده قحطی آب چه چیزها اند؟
کدام کشورها محاط به خشکه می باشند؟

درس شصتم

حرف (ظ) در شروع کلمه:

دانستن:

ظاهر، ظهور، ظفر، ظریف، ظلم، ظرف

خواندن:

ظاهر و باطن انسان خوب فرق ندارد.
دین مقدس اسلام در مکه ظهور کرد.
این نقاشی از ظرافت خاصی برخوردار است.
ظلم و جفا بر مظلومان پیشه‌ظالمان است.
انسان زحمت کش در کارهایش ظفر و کامیابی می یابد.
کاسه استالفی محصول کار مردم استالفاست.

گفت و شنود:

فادیا: به کسی که ظاهر و باطنش فرق داشته باشد چه میگویند؟
سعید: او را آدم دو رو میگویند و نزد مردم اعتبار ندارد.
فادیا: چرا دین مقدس اسلام در مکه ظهور کرد؟
سعید: چون حضرت محمد در آن موقع در آنجا اقامت داشت.
فادیا: در کدام جنگ ها حضرت محمد علیه کفار ظفر یافت؟
سعید: در جنگ های احد، بدر، خندق و خیبر.
فادیا: آیا ظلم همیشه پایدار خواهد بود؟
سعید: هرگز نه، ظالم عمر کوتاه دارد و ظلم پایدار نیست.
فادیا: شوربا در چگونه ظرف مزه خوبتر میدهد؟
سعید: شوربا در ظروف استالفی مزه خوبتر میدهد.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

ظاهر، ظهور، ظفر، ظریف، ظلم، ظرف

ظاهر، ظهور، ظفر، ظریف، ظلم، ظرف

مشق: جاهای خالی جملات را با کلمات همین درس پر کنید.

کوشش کنید تا _____ و باطن تان یکی باشد.

پیش از _____ اسلام، دختر داشتن برای مردم عرب ننگ بود.

"_____ بمرد و قاعده زشت از او بماند
عادل برفت و نام نکو اختیار کرد."

این دستبند بسیار _____ ساخته شده است.

درس شصت و یکم

حرف (ظ) در وسط کلمه:

دانستن:

نظارت، مظلوم، نظافت، نظر، نظم، ناظر

خواندن:

رییس ما از کارها نظارت میکند.
مظلوم باید برای بدست آوردن حق خود مبارزه کند.
نظافت جزو ایمان است.
درکارهای دشوار بهتر است نظر بزرگان با تجربه را با خود داشته باشیم.
نظم در زندگی خانوادگی هر انسان مهم است.
او ناظر این مرکز است.

گفت و شنود:

شفیع: آیا معنای نظارت، تفتیش کردن است؟
نرگس: نظارت، تفتیش، و مراقبت کردن مفهوم مشابه دارند.
شفیع: چرا در حق برخی مظلومان ظلم میشود؟
نرگس: در کشوری که عدالت نباشد در آنجا حق مظلوم پامال میشود.

شفیع: رعایت نظافت برای صحت چه فایده دارد؟
نرگس: اگر نظافت مراعات شود، به امراض گوناگون دچار نمیشویم.

شفیع: مشوره و نظر کدام اشخاص مهم است؟
نرگس: مشوره و نظر اشخاص با تجربه و چیز فهم.
شفیع: آیا نظم در هر کار ضرور است؟
نرگس: بلی کار با نظم پر نتیجه و مثمر است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
نظارت، مظلوم، نظافت، نظر، نظم، ناظر

نظارت، مظلوم، نظافت، نظر، نظم، ناظر

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.
نظارت، مظلوم، نظافت، نظر، نظم، ناظر

معلم در وقت امتحان از شاگردان _____ می کند.

در کشوری که قانون و _____ مراعات نشود فساد و بی عدالتی
گسترش میابد.

_____ و پاکی جزو ایمان است.

مشوره و _____ اشخاص دانسته مثمر است.

انشاء: جواب این جملات را در کتابچه های خود بنویسید.

چرا معلم از امتحان شاگردان نظارت میکند؟
مظلوم چگونه میتواند حق خود را به دست آورد؟
نظر شما در مورد آموزش زبان چیست؟
چگونه میتوان در یک جامعه نظم را برقرار ساخت؟
آیا نظافت در هر کار خوب است؟

www.shahmama.com

درس شصت و دوم

حرف (ظ) در اخیر کلمه:

دانستن:

غلیظ، حفظ، وعظ، حافظ، لفظ، واعظ

خواندن: اگر آب دوغ کم شود، دوغ غلیظ شده و به چکه تبدیل میشود. پولیس برای حفظ مال و جان مردم خدمت میکند. واعظ در منبر برای مردم وعظ میکند. لفظ مردم عوام با زبان نوشتاری و کتابی فرق دارد. حافظ یکی از شاعران بزرگ زبان فارسی است.

گفت و شنود:

دنیا: چرا شیر در اثر حرارت دادن زیاد غلیظ میشود؟

طوفان: چون آب آن تبخیر میشود.

دنیا: وعظ چه معنا دارد؟

طوفان: وعظ پند دادن و نصیحت کردن را گویند.

دنیا: حافظ به چه کسی گفته میشود؟

طوفان: این واژه مفاهیم مختلف دارد و به کسی که قرآن را حفظ کرده باشد نیز حافظ گویند.

دنیا: آیا لفظ معنای قول و وعده را نمی دهد؟

طوفان: هر کلمه و سخنی که از دهن برآید لفظ است. وعده و قول معنای اصطلاحی آن است.

دنیا: چرا مسلمانان عقیده دارند که خداوند حافظ دین اسلام

است؟ www.shahmama.com

طوفان: چون خداوند (ج) در چند آیه قرآن به حضرت محمد(ص) وعده داده است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

غلیظ، حفظ، و عظ، حافظ، لفظ، واعظ

غلیظ، حفظ، و عظ، حافظ، لفظ، واعظ

مشق: از کلمات نا مرتب داده شده جمله بسازید.
رقیق، است، غلیظ، واژه، ضد، واژه

است، حافظ، شاعران، زبان، فارسی، مشهور، از، یکی

کهنسال، میکرد، مرد، فرزندانش، و عظ، به

خود، حفظ، را، نیک، نام، باید، کنیم

انشاء: جواب این جملات را در کتابچه های خود بنویسید.

www.shahmama.com
خوردن شیر غلیظ و روغنی برای وجود چه ضرر دارد؟
شما چه چیز ها را نزد تان حفظ می کنید؟
و عظ و نصیحت کدام اشخاص بیشتر تأثیر پذیر است؟
حافظ و نگهبان حقیقی کیست؟

درس شصت و سوم

حرف (ع) در شروع کلمه:

دانستن:

عزم، عاقبت، عاقل، علم، عرف، عرق

خواندن:

عزم قاطع و راسخ در هر کار یکی از شرایط کامیابی است.
عرف و عادات ناپسند زندگی مردم را دشوار میسازد.
انسان عاقل در کارش غافل نیست.
علم بی عمل درخت بی ثمر است

عاقبت کار ناسنجیده پشیمانی است و بس.

گفت و شنود:

ناهید: چرا برخی از مردم ما به عرف و عادات ناپسند خو کرده اند؟

داود: چون آنها همین رواج های ناپسند را مهم می دانند.

ناهید: واژه دیگری برای عزم چیست؟

داود: اراده و قصد، نیز مفهوم عزم را بیان میکند.

ناهید: میگویند " علم آموز و لو در چین باشد " چه مفهوم دارد؟

داود: چون در آن زمان چین کشور نسبتاً متمدن و دور بود و رفتن

به آنجا مشکل میگفتند که حتی اگر علم در چین هم باشد،

باید برای کسب آن به آنجا رفت.

ناهید: عاقبت اندیشی چه مفهوم دارد؟

داود: کسی که در مورد آینده کارش عمیق فکر میکند.

ناهید: عرق چیست؟

داود: عرق آب وجود است که از راه مسامات طرح می شود.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

عزم، عاقبت، عاقل، علم، عرف، عرق

عزم، عاقبت، عاقل، علم، عرف، عرق

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.

عزم، عاقبت، عاقل، علم، عرف، عرق

_____ از راه مسامات طرح می شود.

مصارف گزاف در عروسی ها و مرده داری ها از جمله
_____ ناپسندیده است.

امسال پدرم _____ سفر به خارج از کشور دارد.

چرا کاری کند _____ که بار آرد پشیمانی؟

ابو ریحان بیرونی در _____ ریاضی و نجوم از شهرت خاصی
برخوردار بود.

املا این جملات را بعد از خواندن معلم در کتابچه های خود بنویسید.

" علم هر چند بیشتر دانی چون عمل در تو نیست نادانی "
انسان عاقل و دانشمند وقت گرانبهای خود را عبث نمی گذراند.
عاید کاری که از عرق پیشانی بدست آید، لذت بخش است.
از عرف و عادات نا پسند باید دوری کرد.
با عزم راسخ میتوان بر مشکلات غلبه حاصل نمود.

درس شصت و چهارم

حرف (ع) در وسط کلمه:

دانستن:

معلم، معمار، معبد، تعلیم، سرعت، کعبه

خواندن:

والدین و معلم اولین تهداب گذاران زندگی معنوی انسان استند. "خشت اول گر نهد معمار کج تا ثریا میرود دیوار کج" عبادتگاه مسلمانان مسجد، عبادتگاه عیسویان کلیسا و پرستشگاه بوداییان معبد است. واژه های آموزش و پرورش نیز بجای تعلیم و تربیه استفاده میشود. " وطن گر هر کجا باشم سرم بادا به قربانت تویی آن کعبه عشقم زبانم مدح گویانت"

گفت و شنود:

فواد: چرا معلم را پدر معنوی میگویند؟
شهین: زیرا معلم رهنما و یاور مهربان برای شاگردانش است.
فواد: آیا معمار واژه فارسی است؟
شهین: معمار واژه عربی است که معادل فارسی آن مهندس است.
فواد: چرا عبادت گاه مسلمانان را مسجد میگویند؟
شهین: چون مسلمانان در آنجا خداوند را سجده و عبادت میکنند.
فواد: آیا تعلیم تنها مربوط به مکتب و دیگر جاهای آموزشی میشود؟
www.shahmama.com
شهین: تعلیم به شکل اساسی از خانه توسط مادر و پدر شروع میشود و در مکتب و دانشگاه ادامه می یابد.
فواد: سرعت صوت را چطور میتوان اندازه کرد؟
شهین: سرعت صوت را امروز توسط آله های صوت سنج مخصوص اندازه گیری میکنند.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
معلم، معمار، معبد، تعلیم، سرعت، کعبه

معلم، معمار، معبد، تعلیم، سرعت، کعبه

مشق: جواب این سوالها را بنویسید.
وسایلی را که معمار از آن کار میگیرد، نام بگیرید.

آیا در مورد سرعت نور چیزی میدانید؟

زیارت خانه کعبه بالای کدام اشخاص فرض است؟

بهترین افتخار برای معلم چیست؟

املا: این جملات را بعد از خواندن معلم در کتابچه های خود بنویسید.

معلم مادر و پدر معنوی ماست.
امروز بجای معمار، اکثراً انجنیر ساختمان میگویند.
خانه کعبه در شهر مکه معظمه موقعیت دارد.
در کشور هالند حد اکثر سرعت موتر های تیز رفتار ۱۲۰ کیلو
متر در ساعت است و از این حد نباید تیز تر رفت.
تعلیم و تربیه درست بالای شخصیت انسان تأثیر گذار است.

درس شصت و پنجم

حرف (ع) در اخير کلمه:

دانستن:

دفاع، سريع، نوع، شجاع، شمع، طبع

خواندن:

دفاع از حق يك مسئوليت انسانی است.
در اجرای امر خير بايد سريع و زود تلاش کرد.
يکی از خصلت های انسان خوب نوع دوستی است.
شجاع ترين انسان آنست که بر هوای نفس غالب آید.
حضرت محمد (ص)

گفت و شنود:

جلیل: آیا دفاع در مقابل تجاوزگران جهاد است؟
زینب: بلی مبارزه در مقابل تجاوز و دفاع از وطن و ناموس جهاد است.

جلیل: چه کسی را شجاع میگوئید؟
زینب: به نظر من کسی که از مشکلات هراس نداشته باشد.
جلیل: واژه سریع السیر را برای چه چیز ها استفاده میکنند؟
زینب: معنای آن تیز رفتار است که برای وسایل نقلیه بکار میرود.

جلیل: طبع چند معنا دارد؟
زینب: طبع به معنای سرشت، نهاد و خوی و همچنان به معنای مهر زدن و چاپ کردن است.

www.shanmama.com

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
دفاع، سریع، نوع، شجاع، شمع، طبع

دفاع، سریع، نوع، شجاع، شمع، طبع

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.
دفاع، سریع، نوع، شجاع، شمع، طبع

چند _____ میوه خشک افغانستان به خارج صادر میشود؟

هر انسان از حق خود باید _____ کند.

شاگرد ذکی سوال معلم را _____ جواب میدهد.

برای انسان دلیر، _____ نیز میگویند.

"چو _____ از پی علم باید گداخت
که بی علم نتوان خدا را شناخت"

املا: این جملات را بعد از خواندن معلم در کتابچه های خود بنویسید.

"اگر بر ناتوان خشمگین شدی دلیلش اینست که شجاع و دلاور
نیستی". (از گفتار ولتر)

شاعران با طبع موزون سخن می گویند.
در مقابل هر نوع خطر باید آمادگی دفاع از خود را داشته باشیم.
واژه های شمع و پروانه را شاعران پیشین بیشتر بکار میبردند.

درس شصت و ششم

حرف (غ) در شروع کلمه:

دانستن:

غربت، غریب، غیبت، غدار، غرق، غم

خواندن:

در محیط هجرت اگر پولدار هم باشی، باز هم غریبی.
"شخصی که غیبت مردم را میکند مانند زنبوری است که نیش
میزند."

غدار غلام حلقه بگوش بیگانگان است.
انسان متفکر و بلند اندیش غرق خیالات و اندیشه هایش است.
او با غم خو کرده است.

گفت و شنود:

جمال: غربت زده چه مفهوم دارد؟

جلال: امروز به اصطلاح کسی که از اثر جنگ کشورش را ترک
کرده و در کشور های دیگر زندگی میکند، به کار میرود.

جمال: آیا غریب تنها معنای تنگ دست و نادار را میدهد؟

جلال: نخیر! غریب مفهوم دورشونده، دور از وطن و بیگانه را
نیز افاده میکند.

جمال: اگر صفت های نیک کسی را در غیابش بیان کنید غیبت
است؟

جلال: نخیر! پشت سر کسی بد گویی و عیب او را به دیگران

برملا کردن غیبت است.

جمال: "کور خود بینای مردم" یعنی چه؟

جلال: به این معنا که کسی اشتباهات خود را دیده نمی تواند و بر
اشتباهات دیگران خورده گیری میکند.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
غربت، غریب، غیبت، غدار، غرق، غم

غربت، غریب، غیبت، غدار، غرق، غم

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.

غربت، غریب، غیبت، غدار، غرق، غم

بسیاری از هموطنان ما از آوارگی و _____ رنج میبرند.

کار انسان _____ و عوام فریب پایدار نیست.

اگر آبیازی بلد نیستیم، باید در حوض عمیق آبیازی نکنیم تا
_____ نشویم.

در _____ و خوشی دوستان باید حصه گرفت.

_____ نمودن کار زشت و بد است.

انشاء: جواب این جملات را در کتابچه های خود بنویسید.

چرا برخی ها با داشتن زندگی مجلل در غربت رنج میبرند؟

چرا مرغابی ها در آب غرق نمی شوند؟

"غلام همت والای بابه خار کشم

که خار غم کشد و منت خسان نکشد" چه معنا دارد؟

درس شصت و هفتم

حرف (غ) در وسط کلمه:

دانستن:

مغز، بغرنج، یغما، رغبت، مغرور، شغل

خواندن:

مغز مرکز همه فعالیت های جسمی و ذهنی انسان است. اشخاص بی تجربه کار ساده را بغرنج و پیچیده میسازند. در دوران جنگ ها آثار و گنجینه های قیمتی ما به یغما برده شد. هر کاری که با شوق و رغبت شروع شود، امیدواری موفقیت در آن زیاد تر است. دانش یک دانشمند هنگامی بر خودش موثر تر است که در رشد شخصیتش تأثیرگذار باشد.

گفت و شنود:

علی: مغز چیست و در کجا قرار دارد؟

درخشان: مغز ماده نرم بوده که در بین کاسه سر یا جمجمه موقعیت دارد.

علی: کار بغرنج چه نوع کار است؟

درخشان: کاری که مشکل و پیچیده بوده و راه حل آن به آسانی بدست نیاید.

علی: چرا برخی از انسانها مغرور میشوند؟

درخشان: چون آنها فقط به قدرت، ثروت و مال خود می بالند.

علی: اگر کسی با وجود داشتن استعداد، به اجرای کاری علاقه و میل نداشته باشد، آیا میتواند موفق باشد؟

درخشان: اگر در اجرای کاری استعداد وجود داشته باشد، و میل و رغبت کمتر باشد، نتیجه آن چندان خوب نیست.

علی: چطور میتوانیم انسان مغرور را زود بشناسیم؟

درخشان: برخی از این قسم اشخاص را میتوان از طرز گفتار، تفکر و حرکاتش شناخت.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
مغز، بغرنج، یغما، رغبت، مغرور، شغل

مغز، بغرنج، یغما، رغبت، مغرور، شغل

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.
مغز، بغرنج، یغما، رغبت، مغرور، شغل

آثار تاریخی کشور ما از طرف دزدان تاریخ به _____ برده شد.

کارمشکل و _____ را باید با دقت و تحمل شروع کرد.

انسان _____ و خود خواه فقط برای خودش زنده است.

تمام وجود انسان توسط _____ کنترل میشود.

در پیشبرد _____ و کاری شوق و _____ ضروری است.

انشاء: جواب این پرسشها را در کتابچه های خود بنویسید.

"گرهی که با دست باز شود حاجت به دندان نیست." چه مفهوم دارد؟

در مورد کاری که بغرنج و مشکل باشد و از عهده آن برآمده نتوانید، چه تصمیم میگیرید؟

وظیفه مغز در بدن چیست؟

آیا انسان پولدار باید مغرور باشد؟

www.shafiqmama.com

درس شصت و هشتم

حرف (غ) در اخیر کلمه:

دانستن:

دماغ، دریغ، بالغ، داغ، باغ، دروغ

خواندن:

دل و دماغ را باید با کار های نیک عادت داد.
ما باید از امکانات دست داشته خود در کمک به حاجت مندان
دریغ نکنیم.
در دوران جنگ بسیاری از مردم ما داغ دیده شده اند.
گلستان سعدی همچو باغ بدون خزان است.
راستی آرامش، و دروغ ترس می آفریند. (حضرت محمد)

گفت و شنود:

محمد: انسان از کار دماغی زود خسته میشود یا از کار جسمانی؟
گوهر تاج: از ازدیاد کار دماغی و یا جسمانی بدن انسان خسته
می شود.

محمد: چرا میگویند او داغ دیده است؟
گوهر تاج: چون در زندگی حوادث دلخراش و اتفاقات بدی را دیده
است.

محمد: بسیاری از مردم در حالت پریشانی میگویند دریغ، مقصد
شان چیست؟

گوهر تاج: هر زمانی که از حادثه اسفناک یاد میشود، دریغ

میگویند. www.shahmama.com

محمد: چه کسی را بالغ گفته میتوانیم.

گوهر: کسی که به سن قانونی جوانی رسیده باشد.

محمد: در کشور های غربی سن قانونی چند است؟

گوهر: در غرب سن قانونی دقیقاً هجده سالگی است که آن را
جشن نیز میگیرند.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

دماغ، دریغ، بالغ، داغ، باغ، دروغ

دماغ، دریغ، بالغ، داغ، باغ، دروغ

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.

دماغ، دریغ، بالغ، داغ، باغ، دروغ

برای خستگی _____ استراحت ضروری است.

_____ و افسوس اگر وقت گرانبهای خود را رایگان از دست دهیم.

واژه _____ معنای سوزان، بسیار گرم و هم چنان معنای لکه را میدهد.

ضد واژه راست _____ میگویند.

انسان _____ میتواند در کارها، خودش تصمیم بگیرد.

املا: این نکات را توضیح کنید.

مثال: گرهی که با دست باز شود حاجت دندان نیست.

توضیح: کارو یا مشکلی که با عقل و دانش حل شود ضرورت به دعوا و جنگ نیست.

گلستان سعدی باغی است که خزان ندارد.

www.shahmama.com

خشت اول چون نهد معمار کج تا ثریا میرود دیوار کج

منزل دروغ کوتاه است.

درس شصت و نهم

حرف (ف) در شروع کلمه:

دانستن:

فارغ، فرق، فهم، فرزانه، فریب، فخر

خواندن:

وقتی از تشویش فارغ استیم که نتیجه کار ما قناعت بخش باشد.
فرق انسان با خرد و بیخرد در شیوه گفتارشان است.
باخرد، هوشیار، دانشمند، دانا و فرزانه مفاهیم مشترک دارند.
عاقبت فریب کار و مکار نزد خداوند رسوایی است.

گفت و شنود:

فرهاد: چرا فارغ از غم دیگران نمیتوان زیست؟
سعیده: چون انسانها اعضای یک دیگر اند و نمی خواهند هم نوع
شان دچار مشکل شود.

فرهاد: فرق بین فرح و فرحت در چیست؟
سعیده: هر دو معنای مسرت و شادمانی را میدهند.
فرهاد: چطور میتوان شخص حيله گر و فریب کار را شناخت؟
سعیده: از معاملات نا درست و خام او با مردم.

فرهاد: شما فخر را چه تعبیر می کنید؟
سعیده: کسی که کار یا خدمت خارق العاده کرده باشد و به آن
بالیدن نیز گویند.
فرهاد: کسی که از فهم و دانش عالی برخوردار است برایش چه
لقب میدهند؟

سعیده: برایش دانشمند میگویند که او افتخار خود و جامعه اش
است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

فارغ، فرق، فهم، فرزانه، فریب، فخر

فارغ، فرق، فهم، فرزانه، فریب، فخر

مشق: از این کلمات یک جمله بسازید.
فریب، او، من، را، دیگر، نمیخورم

بافهم، انسان، خوب، برخوردار، از، و، اندیشه، است

فرزند، فخر، بافهم، خانواده، جامعه، و، است، خود

انسان، از، گفتارش، بافهم، طرز، میشود، فرق، دیگران، از

انشاء: جواب این جملات را در کتابچه های خود بنویسید.

فرق حق و باطل در چیست؟
آیا گاهی انسان در زندگی بی غم و فارغ بال شده میتواند؟
چه شیوه یی را پیش گیریم که فریب افراد فریبکار و مکار را
نخوریم؟
انسان فرزانه باید از چه خصوصیات برخوردار باشد؟

درس هفتم

حرف (ف) در وسط کلمه:

دانستن:

افسانه، مسافر، مفکوره، مفت، غفلت، غفور

خواندن:

در کودکی از مادرم افسانه های جالبی میشنیدم. کوشش کنید در اجتماع مفید باشید تا مردم از کار نیک تان فایده گیرند و بهره مند شوند. کسی که سفر میکند و از خانه اش دور میشود مسافر است. مفکوره و اندیشه هر انسان متفاوت است. غافل کسی است که در کارش غفلت میکند و عقب میماند. خداوند غفور و بخشاینده واقعی است.

گفت و شنود:

رفیع: افسانه هایی که از بزرگان خود شنیده ایم واقعی است یا خیالی؟
ثریا: افسانه ها به گونه یی با طرز زندگی مردم پیوند داشته و به آن چیز هایی هم اضافه شده است.
رفیع: کسی که با فساد سر و کار دارد و به جامعه مفید نیست چه نامیده میشود.
ثریا: او را شخص مفسد و مضر میگویند که به درد جامعه نمیخورد.
رفیع: چرا برخی از انسانها با مفکوره صلح و نوع دوستی سازگار نیستند؟
ثریا: این اشخاص همیشه در مورد قدرت و ثروت می اندیشند نه در باره انسانیت و نوع دوستی.
رفیع: شما از خداوند غفور چه میطلبید؟
ثریا: از خداوند بخشاینده طلب عفو گناه های خود را میکنم.
رفیع: "به خواب غفلت فرو رفتن"، چه مفهوم دارد؟
ثریا: مقصد از هر چیز بیخبر بودن است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
افسانه، مسافر، مفکوره، مفت، غفلت، غفور

افسانه، مسافر، مفکوره، مفت، غفلت، غفور

مشق: از این کلمات جمله بسازید

دارد، از، چه، فرق، لطیفه، قصه

شخص، غفلت، تنبل، کارش، در، میکند

غفور، خداوند، ما، بر، مهربان، است

سفر، دور، دارند، مسافرین، در، پیش

رایگان، یک؛ مفهوم، و، را، افاده، مفت، میکند

املا: این جملات را بعد از خواندن معلم در کتابچه های تان بنویسید.

www.shahmama.com

خواندن تاریخ یک افسانه نیست، بلکه تذکر و واقعیت ها است.
اگر به کسی مفید واقع نمی شوی کوشش کن مضر هم نباشی.
به شخص سیاستدان متفکر سیاسی نیز میگویند.
مسافرت به فضا توسط سفینه های فضایی صورت میگیرد.
ما از خداوند غفور برای رفته گان طلب مغفرت میکنیم.

درس هفتاد و یکم

حرف (ف) در اخیر کلمه:

دانستن:

ردیف، انحراف، حیف، ظریف، ژرف، تلف

خواندن:

زهرا در ردیف شاگردان ممتاز مکتب قرار گرفت.
انسان خوب و با شخصیت هرگز منحرف نمیشود.
کلک های ظریف هنرمند نقش آفرین است.
سیاستدان خوب با دید ژرف به مشکلات مردم مینگرد.
حیف است اگر وقت پر ارزش خود را بیهوده تلف نماییم.

گفت و شنود:

سروش: معلم بر علاوه تدریس چه مسؤولیت دیگری در خصوص شاگردان دارد؟

زهرا: معلم یا آموزگار شاگردان را متوجه اعمال شان میکند که منحرف نشوند.

سروش: انسان ظریف کی را میگویند؟

زهرا: انسان زیرک، نکته سنج، خوش طبع و هم زیبا را ظریف گویند.

سروش: ژرفنگر چه کسی است؟

زهرا: کسی که در مورد یک قضیه عمیق می اندیشد.

سروش: چه کنیم تا وقت ما بیهوده تلف نشود؟

زهرا: ما باید برنامه درست روزمره داشته باشیم تا بدانیم که کدام کار را چه وقت اجرا کنیم و برنامه های بعدی ما چیست.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

ردیف، انحراف، حیف، ظریف، ژرف، تلف

ردیف، انحراف، حیف، ظریف، ژرف، تلف

مشق: از این کلمات جمله بسازید.

انحراف، به معنای، است، جهت، تغیر

به ، میگویند، خوش طبع، ظریف، انسان، نیز

وقت، بیهوده، را، نکنیم، تلف، گرانبها، باید، ما

دارم، من، ظریف، مجسمه، جام هرات، را

املا: این جملات را بعد از خواندن معلم در کتابچه های تان بنویسید.

انسان باشرف در هر جا قابل احترام است.
کسی که به خود اتکاء داشته باشد منحرف نمیشود.
آرزو دارم در سینما در ردیف اول بنشینم.
این زیور از ظرافت خاص برخوردار است.

www.shahmama.com

درس هفتاد و دوم

حرف (ق) در شروع کلمه:

دانستن:

قادر، قدرت، قلب، قشنگ، قبول، قصد

خواندن:

مردم بی بضاعت ما قادر به ساختن سرپناهی برای شان نیستند.
سخنان ارزشمند لقمان حکیم قابل قبول است.
وطن عزیز ما در قلب آسیا موقعیت دارد.
قصد دارم سال آینده به اروپا سفر کنم.
در آخر قرن بیست اتحاد جماهیر شوروی قدرت خود را از دست داد و به کشور های کوچک تجزیه شد.

گفت و شنود:

سینا: آیا قادر و قدیر یک معنا دارند؟
شفیق: بلی، هر دو کلمه های هم ریشه و اثره قدرت اند.
سینا: واژه قدرتمند را چگونه معنا می کنید؟
شفیق: قدرتمند به زوردار گفته می شود.
سینا: آیا کلمه قضاوت صرف در محکمه استعمال می شود؟
شفیق: واژه قضاوت در زندگی روزمره نیز استفاده می شود.
سینا: چرا کسی را "پاکدل" می گویند؟
شفیق: مقصد از پاکدل همان نیت و قلب پاک است.
سینا: توان و قدرت از هم چه فرق دارند؟
شفیق: در بسیاری موارد هم مفهوم اند.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

قادر، قدرت، قلب، قشنگ، قبول، قصد

قادر، قدرت، قلب، قشنگ، قبول، قصد

مشق: از این کلمات جمله بسازید:
داری، توان، تا، قدرت، کن، و، با ناتوان، یاری

حشره، است، قشنگ، پروانه، زیبا، و

در، قضاوت، را، شعار، عدالت، خود، ساز

پیشرفته، در، پیوند، صورت، قلب، می گیرد، کشور های

املا: به این پرسشها جواب دهید:
به نظر شما شخص قدرتمند چگونه باید از قدرتش استفاده کند؟

چند گل قشنگ و مورد نظر تان را نام بگیرید.

به کسی که در محکمه قضاوت می کند، چه میگویند؟

چه کسانی باید با ناتوان کمک کنند؟

www.shahmama.com

درس هفتاد و سوم

حرف (ق) در وسط کلمه:

دانستن:

مقدم، مقبول، مقدس، عقیده، معقول، عاقل

خواندن:

سخن معقول به دل می نشیند.
دفاع از وطن و ناموس و وظیفه مقدس هر انسان و وطنپرست است.
مسلمانان به چهار کتاب آسمانی ایمان و عقیده دارند.
امید است گفتارم مورد قبول شما واقع شود.
او انسان عاقل و دور اندیش است.

گفت و شنود:

قادر: چرا گفتار معقول دلپذیر است؟
بی بی آقا: چون آن گفتار عاقلانه است و عقل آن را می پذیرد.
قادر: مقدم و مؤخر از هم چه فرق دارند؟
بی بی آقا: مقدم به اول و مؤخر به پایان گفته می شود.
قادر: آیا مقبول و زیبا واژه های هم مفهوم اند؟
بی بی آقا: مقبول قابل قبول و زیبا قشنگ معنا میدهد.
قادر: کتابهای مقدس به کدام کتابها گفته می شود؟
بی بی آقا: کتابهای آسمانی را کتب مقدس میگویند.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
مقدم، مقبول، مقدس، عقیده، معقول، عاقل

مقدم، مقبول، مقدس، عقیده، معقول، عاقل

مشق: از این کلمات جمله بسازید:
معقول، آن، است، گفتار، شخص

آسمانی، قرآن، کتاب، است، مقدس

داریم، به، عقیده، و، ایمان، ما، اسلام

ناسنجیده، گفتار، معقول، نیست، مورد قبول، و

املا: به این سوالات جواب بنویسید:

چرا سخن معقول دل‌پذیر است؟

به نظر شما کدام کار از هر چیز مقدم‌تر است؟

چرا در فرهنگ ما مادر مقام والا و مقدس دارد؟

از دیدگاه شما انسان مقبول و پذیرنده کیست؟

www.shahimania.com

درس هفتاد و چهارم

حرف (ق) در اخیر کلمه:

دانستن:

شوق، فرق، قایق، صادق، غرق، حق

خواندن:

دوستم غرق خواندن کتاب بود که من داخل اتاق شدم.
اگر با شوق و علاقه مطالعه کنی، مفهوم را درست و زود درک می کنی.

کشتی کوچک را قایق می گویند.
صادق کسی را گویند که امانت کار باشد و دروغ نگوید.
انسان صادق حق کسی را نمی خورد.
واژه فرق در فارسی به چند مفهوم بکار میرود.

گفت و شنود:

رضا: فرق بین غرق و غریق را میدانی؟
معروفه: غریق، غرق شده را گویند.
رضا: آیا قایق از کشتی فرق دارد؟
معروفه: قایق کشتی کوچک را گویند.
رضا: ذوق و شوق از هم چه فرق دارند؟
معروفه: شوق به معنای علاقه و میل است و ذوق به معنای سلیقه.
رضا: به عمل انسان صادق چه میگویند؟
معروفه: صداقت.

رضا: چگونه میتوان حق خود را بدست آورد؟
معروفه: باید کوشش و مبارزه کرد.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

شوق، فرق، قایق، صادق، غرق، حق

مشق: این کلمات را در جاهای خالی جملات بنویسید.
شوق، فرق، قایق، صادق، غرق، حق، ذوق

اگر آبیاری را یاد نداشته باشی، در آب _____ میشوی.

برادرم _____ و علاقه زیاد به بزکشی دارد.

با پارو _____ را در آب حرکت میدهند.

_____ و سلیقه هر انسان فرق می کند.

انسان _____ و راستکار در هر جا اعتبار دارد.

املا: به این پرسشها جواب دهید:
چرا گویند "فرق باشد از ورم تا فربهی"؟

چرا می گویند: "حق گرفته میشود، داده نمی شود"؟

انسان صادق را چگونه امتحان می توانی؟

آیا امکان دارد در افغانستان مسابقه قایق رانی صورت گیرد؟

درس هفتاد و پنجم

حرف (ک) در شروع کلمه:

دانستن:

کمک، کبوتر، کنار، کشور، کمر، کار

خواندن:

به ناتوانان باید کمک کرد.
کار امروز را به فردا مفرغ.
کبوتر نشانه صلح است.
کنار بحر را ساحل نیز گویند.
به کشور، وطن، سرزمین و مملکت نیز گویند.
برادرم در سالگره ام بر ایام یک کمر بند تحفه داد.

گفت و شنود:

امیر: آیا در هر کار باید از کسی طالب کمک شد؟
فاطمه: در کاری که از عهده اش برآمده نتوانی مشوره و کمک دیگران ضرور است.
امیر: کناره گیری چه مفهوم دارد؟
فاطمه: مثلاً کسی که وظیفه اش را ترک یا رها میکند.
امیر: چرا هوای کنار دریا و بحر خوشگوار است؟
فاطمه: چون در شهرها رفت و آمد وسایل نقلیه زیاد است و کنار دریا هوای صاف دارد.
امیر: افغانستان از نگاه جغرافیایی چه گونه کشور است؟
فاطمه: از نگاه جغرافیایی، کشور کوهستانی و محاط به خشکه است.
امیر: چرا در برخی کشورها عده زیاد مردم از بی کاری رنج میبرند؟
فاطمه: بیسوادی، جنگ، ضعف اقتصاد، بی قانونی و نا امنی عوامل بیکاری اند.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
کمک، کبوتر، کنار، کشور، کمر، کار

کمک، کبوتر، کنار، کشور، کمر، کار

مشق: جاهای خالی جملات را با کلمات همین درس پر کنید.

_____ ما منابع طبیعی زیاد دارد.

او از کار _____ زده شد و خانه نشین گردید.

تا حد توان باید با حاجتمندان _____ کنیم.

_____ جوهر انسان است.

_____ از جمله پرندگان خانگی است.

پرسشها: جواب این سولات را بنویسید.

- مفهوم "کمک" را در این بیت چگونه توضیح میتوانید؟
ره نیک مردان آزاده گیر چو ایستاده ای دست افتاده گیر

- کبوتر از جمله کدام پرندگان است؟

- کنار و کنج از هم چه فرق دارند؟

- به جای کشور دیگر کدام واژه ها را استفاده می توانیم؟

درس هفتاد و ششم

حرف (ک) در وسط کلمه:

دانستن:

مکر، مکرر، عکاس، عکس، ممکن، مشکل

خواندن:

شخص مکار در کارها با مردم مکر و فریبکاری می کند.
عکاسی فن جالب است.
کار شما در ظاهر مشکل به نظر می آید، ولی ناممکن نیست.
او با پرسش های مکررش مرا به مشکل مواجه ساخت.
عکس زیبای آن دخترک جالب بود.

گفت و شنود:

شفیع: "مکر کوچۀ یک طرفه است" چه مفهوم دارد؟
سینا: اگر یکبار فریب خوردی، دفعه دوم گیر نمی افتی و فریبکار رسوا می شود.
شفیع: آیا توبه کردن گناه انسان را کم می کند؟
سینا: بلی، در صورتی که دوباره آن عمل زشت را تکرار نکنی.
شفیع: چطور صلح در یک کشور برقرار میشود؟
سینا: اتفاق، همبستگی، محو فقر و بیسوادی و تأمین عدالت و امنیت برای تحکیم صلح مؤثر است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
مکر، مکرر، عکاس، عکس، ممکن، مشکل

مکر، مکرر، عکاس، عکس، ممکن، مشکل

مشق: از کلمات داده شده جمله بسازید.
از، اشخاص، مکر، یکی، خصلت های، مکار، است

مؤفقیت، نیست، امکان پذیر، کوشش، بدون

فن، است، عکاسی، جالب، یک

سعی و تلاش، ممکن، با، مشکل، کار، میشود

پرسشها: جواب این سوالات را بنویسید.

واژه مکرر چه معنا دارد؟
شما به عکاسی علاقه دارید؟
چگونه شخص مکار را میشناسید؟
شما کدام نوع منظره را می پسندید؟

درس هفتاد و هفتم

حرف (ک) در اخیر کلمه:

دانستن:

نمک، عینک، پاک، مشک، پاک، درک

خواندن:

خنده نمک زندگی است.

برای چشم ضعیف عینک نمره دار ضرور است.
با قلب پاک و صداقت تمام همه را میتوان با خود داشت.
کسی که قلب پاک دارد، از حرف کسی چه پاک دارد.
مشک آنست که خود بوید نه آنکه عطار گوید.
او انسان با درک و خیر اندیش است

گفت و شنود:

سجاد: نمک کسی را خوردن و نمکدانش را شکستاندن چه معنا دارد؟

سوزان: کسی که پاس دوستی کسی را ندارد و آنرا خدشه دار سازد.

سجاد: میگویند "مشک آنست که خود بوید نه آنکه عطار گوید" چه مفهوم دارد؟

سوزان: مفهوم آن نمایان شدن خوبی های یک شخص است.

سجاد: پاک نیت و پاک دل از هم چه فرق دارند؟

سوزان: هر دو صداقت و راستی انسان را بیان میکند.

سجاد: انسان بی پاک به چه کسی گفته می شود؟

سوزان: به کسی که متوجه مسؤولیت خود نشود.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

نمک، عینک، پاک، مشک، پاک، درک

املا: جاهای خالی جملات را با کلمات همین درس پر کنید.

خوردن _____ آیودین دار از بروز مرض جاغور در انسانها
جلوگیری میکند. همچنان آیودین در رشد و نموی اطفال تأثیر
خوب دارد.
کسی که نیت و قلب _____ دارد، محبوب مردم است.

_____ یک نوع ماده خوشبوی است.

برخی ها به جای _____ از لینز های مخصوص استفاده
میکنند.

اگر ما مسؤولیت خود را _____ و مطابق آن عمل کنیم، کار
بزرگی انجام داده ایم.

پرسشها: جواب این سوالها را بنویسید.

نمک آیودین دار چه فایده دارد؟

پاک نفس به چه کسی گفته میشود؟

www.shahmama.com

چند قسم عینک را میشناسید؟

درک و احساس از هم چه فرق دارند؟

درس هفتاد و هشتم

حرف (گ) در شروع کلمه:

دانستن:

گرگ، گوهر، گنج، گل، گم، گوشزد

خواندن:

"عاقبت گرگ زاده گرگ شود گرچه با آدمی بزرگ شود"
مادر گوهر نایاب است.
"گنج در ویرانه است و گلاب در گلستان".
گم کرده را به آسانی و گمراه را به مشکل میتوان رهنمایی کرد.
"گل در گل بته میزیبد".
معلم به شاگردانش گوشزد کرد، تا به قوانین ترافیکی بیشتر توجه کنند.

گفت و شنود:

شفیع: آیا گرگ و حشی را میتوان اهلی ساخت؟
نرگس: میتوان ولی بالایش اعتماد نمیتوانیم.
شفیع: فرق بین گوهر و جوهر چیست؟
نرگس: جوهر معرب گوهر فارسی بوده، هر دو معنای اصل و دانه قیمت بها را دارند.
شفیع: میگویند "انسان از گل نازکتر و از سنگ سخت تر است"
یعنی چه؟
نرگس: انسان در مقابل دشواری ها مثل سنگ سخت است ولی گاهی با صدمه اندک مثل گل پژمرده میشود.
شفیع: از نظر شما بهترین گنج چیست؟
نرگس: بهترین گنج ها دانش است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

گرگ، گوهر، گنج، گل، گم، گوشزد

گرگ، گوهر، گنج، گل، گم، گوشزد

مشق: از کلمات داده شده جمله بسازید
از، گرگ، انسان، درنده، گمراه، بدتر، است

گنج، نابرده، رنج، نمیشود، میسر

گل، زبید، گلپتہ، در، اش

گمراه، میگویند، را، هم، انسانهای، منحرف،

را، گوشزد، فرزندش، مادر، کرد

پرسشها: جواب این سوالها را بنویسید.
www.shafimama.com

گرگ در کدام موسم سال و در کجا زیادتر یافت میشود؟
از نظر شما خوبترین گنج و سرمایه چیست؟
گمراه به چه کسی گفته میشود؟
گل گلاب برای چه استفاده میشود؟
بهترین گوهر کدام گوهر است؟

درس هفتاد و نهم

حرف (گ) در وسط کلمه:

دانستن:

مگس، جنگل، آگاه، انگشت، انگور، بیگانه، آگاه

خواندن:

مگس یک حشره مضر و ناقل مکروب است.
موجودیت جنگلات برای محیط زیست فایده دارد.
خبر های رادیو، تلویزیون و جراید ما را از رویداد های جهان آگاه میسازد
پولیس برای پیدا نمودن مجرم اصلی نشان انگشت دستگیر شده گان را سنجش میکند.
از انگور انواع کشمش ساخته میشود.
واژه های غیر، اجنبی، غریبه و بیگانه مفهوم مشترک دارند.

گفت و شنود:

داود: چگونه میتوانیم مگس را از بین ببریم.
ناهدید: وقتی که محیط از کثافات پاک باشد مگس تخمگذاری نمیتواند و از بین میرود.
داود: موجودیت جنگل ها چه فایده دارد؟
ناهدید: جنگل هوای محیط را پاک میسازد و برای بقای حیوانات و پرندگان ارزش دارد.
داود: کدام اشخاص در کشور ما هنوز به جای امضا از نشان انگشت کار میگیرند؟
ناهدید: کسانی که در دادگاه شهادت میدهند و هم برخی ها که سواد ندارند، از نشان انگشت به جای امضا استفاده میکنند.
داود: چطور میتوان انگور را از شر زنبور ها حفظ کنیم؟
ناهدید: با کیسه های جالی که خوشه انگور را در آن میپوشانند، میتوان انگور را از شر زنبور ها محافظت کرد.
داود: آیا میشود بالای یک بیگانه هم اعتماد کرد؟
ناهدید: اعتماد بستگی به شناخت و تشخیص هر انسان دارد.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
مگس، جنگل، آگاه، انگشت، انگور، سنگ

مگس، جنگل، آگاه، انگشت، انگور، بیگانه

مشق: جاهای خالی جملات را با کلمات همین درس پر کنید.
از جمله حشرات مضر است.

در _____ حیوانات درنده یافت میشود.

_____ میوه خوشرنگ و شیرین است.

از راز خود نباید هر کس را _____ نسازیم.

پرسشها: جواب این سوالات را بنویسید.
جنگل های بزرگ افغانستان در کدام مناطق اند؟

آیا دوست دارید به کار های شما انگشت انتقاد گذاشته شود؟

چرا مگس ها در زمستان کمتر دیده میشوند؟

شما چند نوع انگور را میشناسید؟

www.shahmama.com

سنگ های قیمتی در کشور ما کدام ها اند؟

درس هشتم

حرف (گ) در آخر کلمه:

دانستن:

رنگ، سنگ، آهنگ، پلنگ، جنگ، زنگ

خواندن:

زرد، آبی و گلابی از جمله رنگ های ابتدایی میباشند.
کشور ما از معادن سنگ های قیمتی برخوردار است.
واژه آهنگ به مفاهیم، قصد عزم، اراده و همچنان آواز، لحن و نوا
استفاده می شود.
پلنگ حیوان درنده و تیز دَو است.
جنگ مایه بربادی و ویرانی در جامعه است.

گفت و شنود:

شفیع: رنگ های دومی یا ثانوی کدام ها اند؟
شفیق: رنگ های ثانوی شامل سبز، بنفش و نارنجی میشوند.
شفیع: وقتی که آهن در رطوبت گذاشته شود کدام رنگ را به خود
میگیرد؟
شفیق: در رطوبت آهن را زنگ میزند و زنگ آهن رنگ
نسواری دارد.
شفیع: او آهنگ دیار دیگر میکند، چه مفهوم دارد؟
شفیق: مطلب از آهنگ دیار دیگر، قصد و عزم سفر به دیار و یا
محل دیگری است.
شفیع: از سنگ های رخام و مرمر برای چه استفاده میکنند؟
شفیق: در تعمیرات و هم چنان برای ساختن سامان تزئینی استفاده
می شود.
شفیع: چرا ابن سینا را یک شخصیت بزرگ علم و دانش
میشمارند؟
شفیق: چون او یک نابغه شرق بود و آثار پر ارزش علمی از خود
به جا مانده است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
رنگ، سنگ، آهنگ، پلنگ، جنگ، زنگ

رنگ، سنگ، آهنگ، پلنگ، جنگ، زنگ

مشق: از کلمات داده شده جمله بسازید.

تفریح، او، را، زنگ، زد

پلنگ، درنده، حیوان، و، است، وحشی، یک

سنگ، است، در، سنگین، جایش،

نینواز، مشهور، آهنگساز، کشور، بود، ما

سه، دارد، بیرق، رنگ، کشور، ما

پرسشها: جواب این سوال ها را بنویسید.

شما از زنگ ساعت چه کار میگیرید؟

www.shahmama.com

سنگ لاجورد برای چه استفاده میشود؟

واژه آهنگ چه مفاهیمی دارد؟

رنگ بنفش از ترکیب کدام رنگها به دست می آید؟

درس هشتاد و یکم

حرف (ل) در شروع کلمه:

دانستن:

لاف، لاله، لایق، لانه، لحاف، لوبیا

خواندن:

لاف زن خود را زود رسوا میکند.
گل لاله در بهار زیاد تر میروید.
لحاف پشمی نسبت به لحاف پنبه ای گرمتر است.
لانه و آشیانه هر دو واژه های مترادف اند.
لوبیا از جمله حبوبات مفید و پروتئین دارد است.

گفت و شنود:

سروش: چگونه لاف زن را میشناسیم؟
زهرا: کسی که از حد قدرت و توانایی خود بالاتر و زیاد تر ادعا کند، لاف زن است.
سروش: " لاله بدون داغ نیست " چه اصطلاحی است؟
زهرا: داغ لاله را به درد و رنج تشبه می کنند.
سروش: " در لانه مورچه شبم طوفان است " چه مفهوم دارد؟
زهرا: یعنی انسان ضعیف، ناتوان و نادار کوچک ترین صدمه را تحمل نمیتواند.

سروش: آیا لایق، مفهوم انسان دانسته و فهمیده را میدهد؟
زهرا: در اصل معنای لایق سزاوار، شایسته و درخور است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
لاف، لاله، لایق، لانه، لحاف، لوبیا

لاف، لاله، لایق، لانه، لحاف، لوبیا

مشق: جاهای خالی جملات زیر را با کلمات همین درس پر کنید.

_____ زدن شخصیت و حیثیت انسان را خدشه دار میسازد.

خانه و _____ اکثر مردم در طول جنگها ویران شد و از بین رفت.

شاگرد هوشیار و فهمیده سزاوار و _____ تمجید است.

_____ از جمله حبوبات پروتئین دار و مفید است.

پرسشها: جواب این سوالات را بنویسید.

چرا یگان کس لاف میزند؟

آیا گل لاله تنها به رنگ سرخ یافت میشود؟

پرنندگان لانه های شان را از چه چیز ها می سازند؟

آیا لوبیا برابر گوشت مفید است؟

www.shahmama.com

درس هشتاد و دوم

حرف (ل) در وسط کلمه:

دانستن:

مالک، قلب، علاقه، تلاش، سلیقه، تکلیف

خواندن:

خداوند مالک و صاحب حقیقی همه موجودات است.
با سعی و تلاش میتوان بر همه دشواری ها غلبه یافت.
برادرم میخواهد مسلک مورد علاقه اش را دنبال کند.
ذوق و سلیقه هر انسان متفاوت است.
با قلب مهربان میتوان دوستان زیاد پیدا کرد.

گفت و شنود:

جواد: مالک چند معنا دارد؟

زینب: مالک، خداوند، و صاحب معنا میدهد.

جواد: میگویند "دل به دل راه دارد" چه مفهوم دارد؟

زینب: یعنی قلب پاک و صاف دو انسان یکسان است.

جواد: آیا بدون تلاش هم میشود کاری را انجام داد؟

زینب: اگر حرکت و کوششی در کار نباشد انجام آن محال است.

جواد: آواز خوان مورد علاقه شما کیست؟

زینب: من به آواز های استاد سرآهنگ و استاد مهوش علاقه دارم.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

مالک، قلب، علاقه، تلاش، سلیقه، تکلیف

مالک، قلب، علاقه، تلاش، سلیقه، تکلیف

مشق: جاهای خالی جملات زیر را با کلمات همین درس پر کنید.

_____ دوکانها سال آینده کرایه دوکانهایش را بلند میکند.

نام مادر همیشه در _____ ماست.

من _____ دارم داکتر شوم و به هموطنانم کمک نمایم.

برادرم _____ دارد تا در مسابقه پهلوانی به مقام خوب دست یابد.

ما نباید کاری کنیم که باعث آزار و _____ دیگران گردیم.

پرسشها: جواب این سوالها را بنویسید.

آیا کسی که لاف میزند گاهی از کارش پشیمان خواهد شد؟

اشخاصی که به امراض قلبی دچار اند به چه ضرورت دارند؟

واژه های تلاش و تلاشی از هم چه فرق دارند؟

آیا بدون علاقه و عشق در انجام کاری، میتوان در همان کار موفق شد؟

درس هشتاد و سوم

حرف (ل) در اخیر کلمه:

دانستن:

خوشحال، مشکل، گل، خیال، سال، اول

خواندن: برادرم از این که در امتحان کانکور نتیجه خوب گرفته، خوشحال است.

"گل بی خار جهان مردم نیکو سیر اند"

"سال نیک از بهارش پیداست."

عالم خیال دنیای غیر واقعیت که به آن نباید اعتماد کرد.

گفت و شنود:

محمود: چطور میتوانیم خود را همیشه خوشحال نگهداریم؟

فرحناز: انسان نمیتواند همیشه خود را خوشحال نگهدارد.

محمود: "گل بی خار" را چرا با "مردم نیکو سرشت" تشبیه میکنند؟

فرحناز: چون گلی که خار نداشته باشد مثل انسان بی ضرر است.

محمود: سال هجری خورشیدی با سال میلادی چند سال تفاوت دارد؟

فرحناز: تفاوت بین این دو تقویم ۶۲۱ سال است.

محمود: آیا مشکلی وجود دارد که راه حل نداشته باشد؟

فرحناز: هر مشکل راه حل دارد به شرطی که کوشش و تلاش در آن صورت گیرد و راه حل منطقی آن جستجو شود.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
خوشحال، مشکل، گل، خیال، سال، اول

خوشحال، مشکل، گل، خیال، سال، اول

مشق: جاهای خالی جملات زیر را با کلمات همین درس پر کنید.

من با دیدن دوستم که از سفر طولانی آمده بود _____ شدم.

او _____ خود را با دوستانش در میان گذاشت.

_____ بی خار جهان مردم نیکو سیر اند.

_____ یک نوع تصور باطل و فریبنده است.

_____ نیکو از بهارش پیداست.

پرسشها: جواب این سوالات را بنویسید.

عواملی که باعث خوشحالی ما میشود کدام ها اند؟

چرا برخی مردم خیالبافی میکنند؟

" سال نیک از بهارش پیداست " چه مفهوم دارد؟

در صورت بروز مشکل باید از کی ها مشوره و کمک بخواهیم؟

www.shahmama.com

درس هشتاد و چهارم

حرف (م) در شروع کلمه:

دانستن:

مذهب، مقصد، مزد، مراد، مقام، مادر

خواندن:

مذهب شعبه و یا طریقهٔ یک دین است.
برای دریافت مزد بهتر باید کوشش زیادتر کنی.
هر انسان برای رسیدن به هدف و مرام خود تلاش میکند.
والا ترین مقام ها، مقام مادر است.

گفت و شنود:

سروش: آیا هر مذهب خصوصیات ویژهٔ خود را دارد؟
زهره: طریق عبادات، رسم و رواج ها و عبادتگاههای هر دین
و مذهب متفاوت است.
سروش: مراد از متقی چیست؟
زهره: انسان صادق و پرهیزگار را متقی گویند.
سروش: چرا میگویند بهشت زیر پای مادران است؟
زهره: چون مقام مادران نزد خداوند والا است.
سروش: مقصد از جهاد مقدس چیست؟
زهره: مراد از جهاد دفاع از وطن، ناموس، و دین است ولی در
صورتی که از مقصد و مرام جهاد استفادهٔ منفی صورت گیرد، آن
جهاد گفته نمیشود و خود فریبی است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

مذهب، مقصد، مزد، مراد، مقام، مادر

مذهب، مقصد، مزد، مراد، مقام، مادر

مشق: جاهای خالی جملات زیر را با کلمات همین درس پر کنید.

در دین اسلام چند _____ وجود دارد.

به _____ و مرتبهٔ مادر باید ارج گذاشت.

زحمت و عرق ریزی بیشتر _____ زیادتیر دارد.

بار کج به _____ و منزل نمی رسد.

گویند هر که دعای مادر را با خود داشته باشد به _____ و مقصدش میرسد.

پرسشها: جواب این سوالات را بنویسید.

نزد شما چه چیزها مقدس است؟

چرا مادر را والا مقام میگویند؟

در دین اسلام چند مذهب وجود دارد؟

" بار کج به مقصد و منزل نمیرسد " چه مفهوم دارد؟

درس هشتاد و پنجم

حرف (م) در وسط کلمه:

دانستن:

عمر، امر ثمر، نامه، همدم، شمع

خواندن:

"عمر به خوشنودی دلها گذار تا ز تو خوشنود شود کردگار"
فرزند نیک و صادق ثمر زحمت پدر و مادر خوب است.
همدم و همنشین خوب را هیچگاه از دست ندهید.
"چو شمع از پی علم باید گداخت
که بی علم نتوان خدا را شناخت"
نامه دوست نیم دیدار است.

گفت و شنود:

معروفه: ارزش عمر به عقیده شما در چه نهفته است.
رضا: استفاده درست و مثبت از هر لحظه آن ارزشمند است.
معروفه: در دادگاه امر کی پذیرفته می شود.
رضا: در دادگاه امر قاضی پذیرفته می شود.
معروفه: امروز آسان ترین و زودترین طریق فرستادن نامه به فاصله های دور به کدام طریقه ها صورت میگیرد؟
رضا: امروز ذریعه فکس Fax و ایمیل e-mail در ظرف چند ثانیه یک نامه حتی از یک قاره به قاره دیگر فرستاده میشود. با استفاده از ایمیل حتی میتوان عکس، آواز و یا فلم را نیز فرستاد. مگر در صورتی که کمپیوتر با اینترنت Internet وصل باشد.
معروفه: همدم چه کسی را میگویند؟
رضا: کسی که خوشی خود را با دیگران تقسیم میکند و در غم انسان شریک شود.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
عمر، امر ثمر، نامه، همدم، شمع

عمر، امر ثمر، نامه، همدم، شمع

مشق: از کلمات داده شده جمله بسازید.
نصیب، عمر، تان، خداوند، کند، طولانی

ثمر، دهقان، از، زحمت، گرفت، خود، خوب، کار

توسط، فرستاده، انترنت، نامه، آسان، میشود

سپری، خود، نباید، عبث، کنیم، عمر، را

پرسشها: جواب این سوالات را بنویسید.

اینکه میگویند "عمر ظالم کوتاه است" درست است؟
چه کسی را همدم و همراه خوب خود پذیرفته میتوانیم؟
آیا پروانه واقعاً عاشق شمع است؟

www.shahnama.com

درس هشتاد و ششم

حرف (م) در اخیر کلمه:

دانستن:

خام، تخم، انجام، مرام، نرم، سهم

خواندن:

انسان خام با اندوختن تجربه زیاد پخته میشود.
اگر بخواهی در امان باشی تخم نفاق مپاش.
" الهی تو آن کن که انجام کار تو خوشنود باشی و ما رستگار "
مقصد، مرام، هدف و مراد، دارای مفهوم مشترک اند.
"گردن نرم را شمشیر نمیرد"
زنان نیز باید در پیشبرد امور کشور سهم داشته باشند.

گفت و شنود:

شفیع: زنان چگونه میتوانند در آبادی کشور سهم گیرند؟
نرگس: چون زنان نیم نفوس جامعه را میسازند، سهم شان نیز مهم است. زن میتواند معلم، داکتر، مأمور، انجنیر، سیاستمدار، تاجر و ... باشد و مثل مردان در همه امور کار کند.
شفیع: آیا در مقابل هر زشتی باید نرمی اختیار کنیم؟
نرگس: برخورد و برداشت هر انسان فرق دارد، برخی آنرا ساده میگیرند و برخی هم سخت میگیرند.
شفیع: آیا در انجام دادن هر کار باید تیزی و عجله به خرج دهیم؟
نرگس: عجله و تیزی در برخی کارها انجام خوب ندارد.
شفیع: " گردن نرم را شمشیر نمیرد" چه مفهوم دارد؟
رضا: یعنی در مقابل زشتی ها باید از نرمی و خونسردی کار گرفت. جانب مقابل هم نرم میشود و از قهر می نشیند.
شفیع: از نظر شما انسان خام کی را گویند؟
رضا: کسی که زود احساساتی شود و دور اندیش نباشد.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
شرم، خام، تخم، انجام، مرام، نرم

سهم، خام، تخم، انجام، مرام، نرم

مشق: جاهای خالی جملات زیر را با کلمات همین درس پر کنید.

اگر زن در امور کشور _____ نگیرند، در حقیقت نیم نیروی
کاری کشور فلج است.

مقصد، _____ و مراد مفاهیم مشترک دارند.

عاقبت و سر _____ چاه کن در چاه است.

تمساح _____ میگذارد و خفاش پرنده پستاندار است و پرنده
چوچه میدهد.

خوردن برخی از سبزی های _____ برای بدن مفید است.

پرسش ها: جواب این سوالها را بنویسید.

در دین اسلام راجع به حقوق زنان چه توصیه شده است؟

www.shahmama.com
خوردن گوشت خام برای وجود چه ضرر دارد؟

از دیدگاه شما آیا گفته " تو نیک باش و بگذار دیگران بد کنند"
درست است؟

اگر به مرام خود موفق نشوید آیا خود را شکست خورده احساس
میکنید؟

درس هشتاد و هفتم

حرف (ن) در شروع کلمه:

دانستن:

نان، ناز، نعمت، ناب، نیک، نویسنده

خواندن: " نان و پیاز پیشانی باز "

مادران فرزندان شان را با ناز و نعمت پرورش می‌دهند.
"بهترین ذخیره فردا کار نیک امروز است."
نویسنده خوب ژرف می‌اندیشد و خوب مینویسد.
گفتار بزرگان ارزشمند، مانند گوهر ناب است.

گفت و شنود:

سعید: اینکه می‌گویند: " نان دونان را قبول مکن " چه معنا می‌دهد؟

شگوفه: یعنی از اشخاص فرومایه و پست چیزی را نپذیرید.

سعید: ناز زیاد در تربیه اطفال چه نقش دارد؟

شگوفه: ناز زیاد طفل را بد آموز و پرتوقع می‌سازد.

سعید: "با ما نیشینی ما شوی با دیگ نشینی سیاه شوی" چه مفهوم دارد؟

شگوفه: مقصد از آن همنشین خوب و بد است.

سعید: کفران نعمت چه معنا دارد؟

شگوفه: به نعمت‌های خداوند ناشکری و کبر، کفران نعمت

www.shahmama.com

است.

نوشتن: این واژه‌ها را در کتابچه‌های تان بالای چهار خط بنویسید.

نان، ناز، نعمت، ناب، نیک، نویسنده

نان، ناز، نعمت، ناب، نیک، نویسنده

مشق: جاهای خالی جملات زیر را با کلمات همین درس پر کنید.

" گرسنه _____ خواب میبیند و تشنه آب.

سال _____ از بهارش پیداست.

_____ بسیار مهر و محبت را کم میکند.

اثر یک _____ خوب خواننده زیاد دارد.

پرسش ها: جواب این سوالها را بنویسید.

طفل را تا چه حد باید ناز داد؟
" نیکی کن و در دجله انداز." چه مفهوم دارد؟
کدام نعمت ها را خداوند به ما ارزانی نموده؟
از دیدگاه شما نویسنده خوب کیست؟

درس هشتاد و هشتم

حرف (ن) در وسط کلمه:

دانستن:

بینش، اندیشه، دانش، گناه، منور، تابناک، دندان

خواندن:

طرز تفکر و بینش هر انسان فرق میکند.
امروز در مورد اندیشه های بلند مولانا در سطح جهان بحث
میشود.

منور کسی است که از دانش و فهم خود دیگران را مستفیض
سازد.

دانش آموز ذکی و آگاه آینده تابناک پیشرو دارد.
از اندیشه و فکر بیجا اعصاب انسان صدمه می بیند.
قدر دندان را بدانید که هیچ نعمت جای آنرا نمی گیرد.

گفت و شنود:

مژده: مقصد از انگشت زیر دندان گرفتن چیست؟

الاهه: اگر کسی کار جالب و فوق العاده یی را انجام دهد،
دیگران حیران شده و انگشت زیر دندان میگیرند.

مژده: دانشمند و اندیشمند از هم چه فرق دارند؟

الاهه: دانشمند کسی است که دارای دانش و کمال است و اندیشمند
به شخص متفکر گفته میشود، کسی که در باره چیزی
می اندیشد.

مژده: آیا به دانشمند، منور هم گفته میتوانیم؟

الاهه: بلی دانشمند انسان روشن و آگاه است.

مژده: علت عمده پوسیدگی دندانها چیست؟

الاهه: تغذیه ناسالم، اشیای سخت را با دندان شکستادن، و نشستن
دندانها به شکل درست و دوامدار، سبب خرابی دندانها
میشوند.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
بینش، اندیشه، دانش، گناه، منور، تابناک، دندان

بینش، اندیشه، دانش، گناه، منور، تابناک، دندان

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید.

الاهه یک زن با _____ است . او با اندیشه ها و افکار نیک
خود توانسته به هموعانش مفید واقع شود. الاهه انسان آگاه
_____ و روشن است و آینده _____ در پیش دارد.

من روزانه دو بار _____ های خود را با برس و کریم
میشویم.
او با یک _____ درست به زندگی مینگرد.

ما از _____ های دانشمندان سود میبریم.

املا: جواب این سوالها را بنویسید.

چه کسی را میتوان دانشمند گفت؟
آیا پیش از تصمیم گیری اندیشه و تعقل در کار ضرور است؟
منور به چه کسی گفته میشود؟
برای جلوگیری از خرابی و پوسیدگی دندانها چه باید کرد؟

درس هشتاد و نهم

حرف (ن) در اخیر کلمه:

دانستن:

رحمان، زمین، جهان، چمن، فرمان، زندان، آسمان

خواندن:

خداوند "رحمان و رحیم" یعنی مهربان و بارحم است.
جهان، گیتی و دنیا یک مفهوم را ارائه میکنند.
در تاریخ افغانستان، فرمانروایان خوب و بد وجود داشته اند.
زندگی بدون آزادی، زندان است.
مردم در تابستان کنار دریا ها و در چمن ها میله میکنند.

گفت و شنود:

الهام: معنای رحمان چیست؟

ناهید: رحمان یکی از صفات خداوند است که بخشاینده و مهربان معنا میدهد.

الهام: چرا در زمین های حاصل خیز کشور ما برخی از دهقانان کوکنار میکارند؟

ناهید: چون آنها در بدل حاصلات آن مفاد زیاد میگیرند. از کوکنار مواد مخدر ساخته میشود که برای صحت نهایت مضر است.

الهام: پس چرا جلو این کار را نمیگیرند؟

ناهید: دهقانان هنوز آگاهی لازم در مورد ندارند. کسانی که در تجارت کوکنار دست دارند، دستگیر شده به زندان میروند.

الهام: شما چه نظر دارید که به جای کوکنار دهقانها چه بکارند؟

ناهید: گندم، برنج، جواری، عدس، ارزن، لوبیا، نخود و دیگر حبوبات.

الهام: در برخی زمین ها که مین کاشته شده باید چه کار شود؟

ناهید: مینهای آن پاک شده و در صورت امکان در آن کشت شود.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
رحمان، زمین، جهان، چمن، فرمان، زندان، آسمان

رحمان، زمین، جهان، چمن، فرمان، زندان، آسمان
مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید

خداوند، خالق _____ و _____ است.

امروز اینترنت ارتباطات را در _____ سهولت بخشیده است.

_____ جای مجرمین و جنایت کاران است.

کسی که _____ میدهد فرمانروا، یا حاکم است.

املا: جواب این سوالها را بنویسید.

فرمان و امر از هم چه فرق دارند؟
چطور یک چمن را سرسبز و زیبا نگهداشته می توانیم؟
کدام اشخاص باید در زندان محبوس شوند؟

درس نودم

حرف (و) در شروع کلمه:

دانستن:

وارد، وزن، وقت، وجود، واقف، وادار

خواندن:

پیشه برادرم تجارت است. او سامان آلات برقی وارد میکند.
بر ما لازم است که از حوادث و جریانات تاریخی واقف باشیم.
یک سیر پخته و هفت کیلوسرب هم وزن اند.
وجود اشخاص با دانش جامعه را به سوی ترقی سوق میدهد.
وقت گوهری است که نباید آنرا بیهوده از دست داد.
طفل را نباید با زور وادار به انجام کاری کرد.

گفت و شنود:

مسعود: اجناسی که در کشور ما وارد میشوند کدام ها اند؟
بهزاد: در حال حاضر تقریباً اکثر اجناس از خارج وارد میگردد.
مسعود: آیا لازم است که از راز کسی واقف گردیم؟
بهزاد: در صورتی که خود شخص شما را همراه خود بداند و به کمک شما نیاز داشته باشد، در غیر آن تجسس در مورد کسی خوب نیست.

مسعود: میگویند وقت قیمت دارد یعنی چه؟

بهزاد: چون وقت دوباره به دست نمی آید و آنرا نباید مفت از دست داد.

مسعود: اگر بگویم "من یک کیلو شیر خریدم" درست است؟
بهزاد: در صورتی که شیر خشک پودری باشد، درست است. در غیر آن شیر مایع به لیتر اندازه میشود و باید گفت من یک لیتر شیر خریدم.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

وارد، وزن، وقت، وجود، واقف، وادار

وارد، وزن، وقت، وجود، واقف، وادار

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید

اکثر اجناس ضروری کشور ما از بیرون _____ میشود، چون در مدت چند دهه جنگ همه فابریکه ها و کارخانه ها از بین رفت و احتیاجات کشور ما بالا رفت. _____ زیاد به کار است تا اقتصاد کشور ما به پای خود ایستاده شود، در این زمینه کشور ما به _____ فابریکه ها و افراد فنی ضرورت دارد تا بخشی از احتیاجات مردم ما تأمین گردد.

پرسش ها:

جواب این سوالات را بنویسید.

- چرا واردات کشور ما نظر به صادرات آن کمتر است؟

- آیا وقت از دست رفته دوباره به دست آمده میتواند؟

- وجود دانشمندان در کشور ما چه نقش دارد؟

- چرا باید از تاریخ کشور خود باید واقف باشیم؟

- چرا نباید کودکان را مجبور و وادار به اجرای کاری سازیم.

درس نود و یکم

حرف (و) در وسط کلمه

دانستن:

مروت، دوستی، دور، زور، آغوش، روز

خواندن:

مروت و شجاعت صفات شایستهٔ یک انسان است.
"دوستی با مردم دانا نیکوست دشمن دانا به از نادان دوست"
با نیکان نزدیک شوید و از جاهلان دوری گزینید.
در مقابل ضعیفان نباید از زور کار گرفت.
هر روز تان نوروز، نوروز تان پیروز!
آغوش پر مهر مادر بهترین پناه برای فرزندان است.

گفت و شنود:

کاظم: شما چه کسی را انسان با مروت میگویید؟
فروزان: کسی که مردمدار، جوانمرد و نرم دل باشد.
کاظم: چرا برخی مردم به جای منطق از زور کار میگیرند؟
فروزان: زیرا آنها منطق ضعیف دارند و استدلال درست نمیتوانند.
کاظم: منظور از یاد کردن نام خداوند در شروع هر کار چیست؟
فروزان: مقصد از آن یاری خواستن از خداوند است تا که مشکلی در کار پیش نشود.
کاظم: چرا طفل در آغوش مادر، خود را آرام تر احساس میکند؟
فروزان: چون طفل از شیر مادر تغذیه میکند، و به مادر اعتماد دارد و محبت او را عملاً لمس میکند.

www.shahmama.com

نوشتن:

این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
مروت، دوستی، دور، زور، آغوش، روز

مروت، دوستی، دور، زور، آغوش، روز

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید.

انسان با _____ در پی بدست آوردن دل های مردم است، تا با کمک و یاری خود با آنها پیمان _____ و محبت قایم کند. انسانهای سخاوتمند و با مروت _____ باز دارند و در مقابل نیازمندان از همه امکانات شان استفاده میکنند، آنها شب و _____ در تلاش اند تا برای مردم خدمت کنند و در کنار مردم باشند.

پرسش ها:

جواب این سوالها را بنویسید.

چرا در شروع هر کار نام خدا را یاد میکنیم؟

"دشمن دانا به از نادان دوست" چه مفهوم دارد؟

از نظر شما انسان با مروت چه کسی است؟

www.shahmama.com

آغوش مادر وطن چه معنا دارد؟

از چه نوع اشخاص باید دور باشیم؟

درس نود و دوم

حرف (و) در اخير كلمه:

دانستن:

آبرو، نيكو، نيرو، آرزو، بازو، ترازو

خواندن:

آبرو مانند آبيست كه رفت بر نميگردد.

نيكو گوي اگر كم گويي چه غم.

از نيروي خود بايد در كار هاي نيك استفاده كرد.

ترازو سمبول و نشانه انصاف است.

صلح و آرامي آرزوي فرد فرد مردم ماست.

بهتر است به بازوي خود اتكا كنيم و منت ديگران را نكشيم.

گفت و شنود:

سجاد: چطور آبروي از دست رفته دوباره به دست مي آيد؟

سوزان: اگر عزت، شرف و آبروي انسان خدشه دار شود،

مشكل است آنرا دوباره به دست آورد.

سجاد: نيروي انسان بستگي به چه دارد؟

سوزان: توانمندی و نيرو بستگي به عقل و خرد انسان و قوه

جسماني او دارد.

سجاد: چرا در محكمه ها سمبول و نشان ترازو ديده مي شود؟

سوزان: زيرا ترازو نشان عدالت و انصاف است و در داد گاهاي

تمام دنيا اين سمبول ديده ميشود.

سجاد: شنیده ام آرزو داريد در آینده قاضي شويد؟

سوزان: بلي، چون قضاوت عادلانه آسان نيست، من ميخواهم در

زمينه تحصيل كنم و دانش بيشتري كسب كنم.

نوشتن:

این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
آبرو، نیکو، نیرو، آرزو، بازو، ترازو

آبرو، نیکو، نیرو، آرزو، بازو، ترازو

مشق:

جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید.
همایون دکان بقالی دارد. او هر چیز را با _____ وزن میکند.
همایون دکاندار با انصاف است و از برخورد _____ ی او همه
مشتریان راضی اند. او _____ دارد در آینده یک تاجر خوب
شود و تمام _____ ی خود را در این راه به خرج داده است.
واقعاً کسی که از زور _____ ی خود کمایی کند، آینده خوب
دارد.

پرسشها: جواب این سوالها را بنویسید.

چند نوع ترازو را میشناسید؟

"نیکی کن و در آب انداز" چه مفهوم دارد؟

نیروی خود را به چه مقصد و برای چه کسانی باید مصرف کرد؟

بهترین آرزوی تان در زندگی چیست؟

درس نود و سوم

حرف (هـ) در شروع کلمه:

دانستن:

هوش، هراس، هدایت، همسر، هدیه، هنگام

خواندن:

در انتخاب همسر زندگی باید از عقل و هوش خود کار بگیریم.
انسانهای خاین و دروغگو همیشه در ترس و هراس اند.
اگر طفل خود را در راه درست هدایت کنیم، آینده اش خوب میشود.
برادرم با همسرش از سفر برگشت.
من در امتحان نتیجه خوب گرفتم و پدرم برایم هدیه خوبی داد.
در هنگام بهار شگوفه های درختان به زیبایی طبیعت می افزاید.

گفت و شنود:

فیروز: پرنده تیز هوش کدام است؟

جاوید: طوطی از جمله پرندگان تیز هوش است.

فیروز: یک طفل در فامیل رهنمایی و هدایت بهتر میشود یا در مکتب؟

جاوید: هر دو تأثیر گذار اند اما تهاداب آن در خانه گذاشته میشود.

فیروز: بهترین سرمایه برای مادر و پدر چه است؟

جاوید: به نظر من فرزند خوب و اهل و صالح.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

هوش، هراس، هدایت، همسر، هدیه، هنگام

www.shahmama.com
هوش، هراس، هدایت، همسر، هدیه، هنگام

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید

ناهید و کامران دو _____ خوشبخت استند. آنها دو فرزند به نامهای یلدا و فرهاد دارند، که هر دوی شان اطفال با _____ و ذکی اند.

کامران در روز سالگره دخترش یلدا _____ خوبی تهیه کرد. ناهید _____ خریدن کیک سالگره به یادش آمد که یلدا چهار ساله شده است و چهار شمع نیز باید برایش بگیرد.

املا: جواب این سوالات را بنویسید.

واژه مترادف با هوش چیست؟
یک طفل یا نوجوان در اجتماع از طرف چه کسانی باید رهنمایی و هدایت شود؟
با ارزش ترین هدیه برای شما چیست؟
آیا شما از تاریکی شب هراس دارید؟
شما در انتخاب همسر یا شریک زندگی کدام نکات را در نظر میگیرید؟

درس نود و چهارم

حرف (هـ) در وسط کلمه:

دانستن:

آهنگر، شهر، مشهور، شاهد، تهیه، قهرمان

خواندن:

آهنگر از آهن، سامان و اسباب مورد نیاز مردم را میسازد.
مردم شهر ما از آب چشمه ها استفاده می کنند.
شهر در ورزش پهلوانی قهرمان شد.
کسی که در محکمه شهادت میدهد، شاهد گفته میشود.
فردوسی با نوشتن "شهنامه" بسیار مشهور شد.

گفت و شنود:

ثریا: آهن آب دیده چه نوع آهن است؟
شفیق: این آهن را فولاد میگویند که در وقت حرارت به آن آب میدهند تا مقاومت زیاد تر پیدا کند.
ثریا: در قسمت سرسبزی و صفایی شهر کدام بخش دولت باید توجه کند؟
شفیق: شهرداری یا شاروالی و هم چنان مردم نیز باید توجه نمایند.
ثریا: مشهور ترین دریا های کشور ما چه نام دارد؟
شفیق: دریای آمو و دریای هلمند.
ثریا: یک ورزشکار برای کسب لقب قهرمانی، باید از چه شیوه ها استفاده کند؟
شفیق: ورزشکار خوب باید زیاد تمرین کند، تا از مهارت های خاص برخوردار شود.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

آهنگر، شهر، مشهور، شاهد، تهیه، قهرمان

آهنگر، شهر، مشهور، شاهد، تهیه، قهرمان

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید

کاکا غنی _____ است. او در دکانش داس، بیل، چکش، تبر و

غیره سامان برای دهقان، نجار، و گلکار _____ میکند. کاکا

غنی درکارش بسیار توجه دارد تا مشتریان از او راضی باشند. به همین

سبب در بین آهنگران _____ است. اکثر مردم _____ ما او را
میشناسد.

املا: جواب این سوالها را بنویسید.

محمد علی کلی قهرمان کدام نوع ورزش بود؟

فولاد از آهن چه فرق دارد؟

مشهورترین صادرات کشور ما کدام ها اند؟

در مجلس نکاح چند شاهد ضرورت است؟

قالین های مشهور در کدام ولایات کشور ما تهیه و تولید میگردد؟

درس نود و پنجم

حرف (هـ) در اخیر کلمه:

دانستن:

شعله، پژمرده، زنده، دیوانه، آزرده، ناله

خواندن:

گاز مایع نظر به بنزن و بنزن نظر به تیل خاک شعله شفافتر دارد. در تابستان گلها از اثر حرارت زیاد آفتاب پژمرده میشوند. دانشمندان نام زنده و جاودان دارند. از گفتار بزرگان چیز فهم، اگر زشت هم باشد، باید آزرده نشویم. من ناله های مادرکلانم را هنوز به یاد دارم.

گفت و شنود:

جلیل: مسولین اطفائیه یا آتش نشانی برای خاموش ساختن شعله های آتش از چه استفاده می کنند؟

نرگس: در کشور ما از آب استفاده میکنند، در کشورهای پیشرفته از گاز مخصوص ضد حریق، آب و وسایل مجهز استفاده میشود.

جلیل: واژه پژمرده برای انسان در کدام مورد استفاده میشود؟

نرگس: کسی که مریض و کسل باشد و یا حالت ناخوش روانی داشته باشد، برایش میگویند: "او پژمرده است".

جلیل: برخی ها زود رنج بوده و زود آزرده میشوند، چه علت دارد؟

نرگس: شاید نازک طبیعت باشند و یا مریض باشند و امکان دارد اعصاب ضعیف داشته باشند.

جلیل: چه قسم انسان دیوانه میشود؟

نرگس: وقتی که اعصاب از کنترل بیرون میشود؛ اما این تکلیف مراحل و عوامل مختلف دارد.

نوشتن: این کلمات را به گونه زیر بالای چهار خط بنویسید.

شعله، پژمرده، زنده، دیوانه، آزرده، ناله

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید

شکریه و یما با هم خواهر و برادر اند. آنها با فامیل شان در مزرعه گلها به میله رفتند. یما خواست نزدیک گلها آتش روشن کند. پدرش متوجه شد و برایش گفت که در اثر _____ آتش گلها _____ میشوند و از بین میروند. به جای آتش باید به گلها آب داد تا نمیرند و _____ بمانند. تو پسر هوشیار و با احساسی هستی. یما از گفته های پدرش خوش شد.

املا: جواب این سوالها را بنویسید.

نام کدام اشخاص همیشه زنده و جاودان است؟

آیا گل تنها از کم آبی پژمرده میشود یا عامل دیگری هم دارد؟

چرا برخی ها زود آزرده میشوند؟

" دیوانه را خرمن سوختاندن یاد نده" چه مفهوم دارد؟

www.shahmama.com

به جای واژه ناله، چه کلمه یی دیگری قابل استفاده است؟

درس نود و ششم

حرف (ع) در کلمه:

دانستن:

اکبر، انتظار، مؤنث، مؤمن، تأسف، منشأ، شی، بقاء

خواندن:

جای تأسف و افسوس است اگر از وقت گران بهای خود بهره نگیریم و آنرا مفت از دست دهیم. اکبر هم‌ریشه‌ی واژه‌ی کبیر است. من حوصله‌ی انتظار کشیدن را ندارم. مؤمن خوب کسیست که به مفهوم واقعی اسلام پی برده باشد. بیسوادی منشأ پسمانی جامعه است. مودجودات زنده برای بقاء حیات شان تولید نسل میکنند.

گفت و شنود:

شهاب: شما به حال چه کسانی تأسف می‌کنید؟
شهین: من به حال کسانی که دروغ می‌گویند تأسف میکنم.
شهاب: نعره‌ی تکبیر چه را گویند؟
شهین: نعره‌ی تکبیر "الله اکبر" را گویند.
شهاب: مردم ما از سالها انتظار چه را دارند؟
شهین: مردم ما سالهاست که انتظار برقراری امنیت و رفاه اقتصادی و اجتماعی را میکشند.
شهاب: منشأ بقاء جهالت چیست؟
شهین: به نظر من بیسوادی و بی‌دانشی.

نوشتن: این کلمات را به گونه‌ی زیر بالای چهار خط بنویسید.

اکبر، انتظار، مؤنث، مؤمن، تأسف، منشأ، شی، بقاء

مشق: جاهای خالی جملات زیر را با کلمات همین درس پر کنید

من همیشه به حال کسانی _____ می کنم که چیزی نمیدانند ولی ادعا دارند که همه چیز را میدانند.
آیا شما از او چنین _____ داشتید؟
_____ به جنس ماده گفته می شود.
اساس و _____ پیشرفت یک جامعه توجه به آموزش است.
بیل یک _____ و سیله برای کار است.

املا: جواب این سوالها را بنویسید.

چرا هنوز برخی نمیدانند که آموختن علم فرض است؟

_____ در خانواده شما چه چیزها بسیار مهم است؟

آیا در پذیرفتن اجرای کاری، شما بیشتر مسئولیت میپذیرید؟

آیا گاهی در زندگی تان مأیوس شده اید؟

www.shahmama.com

درس نود و هفتم

حرف (ی) در شروع کلمه:

دانستن:

یگانه، یادگار، یادداشت، یورش، یغما، یار

خواندن:

صلح و امنیت سرتاسری آرزوی دیرین مردم ماست. برخی از مردم نام و یادگار شان را در جاهای نامناسب مثل چوکی های ملی بس، میز های صنف و دیوار ها می نویسند، که یک عمل زشت است.

ما برای برنامه های روزمره باید یک دفترچه یا کتابچه یادداشت داشته باشیم.

کتاب بهترین یار و دوست تنهایی ماست. در اثر یورش مغولها در گذشته شهر های کشور ما تاراج شد. بیگانگان بار بار داشته های کشور ما را به یغما برده اند.

گفت و شنود:

صادق: شما کتابچه یادداشت دارید؟

سیمین: بلی من کتابچه یادداشت دارم.

صادق: دوستان شما در کتابچه خاطرات تان چه نوشته اند؟

سیمین: دوستانم یادگار هایشان را در کتابچه خاطراتم نوشته اند.

صادق: بهترین دوست و یار تنهایی شما چیست؟

سیمین: بهترین دوست و یار تنهایی من کتاب است.

صادق: یگانه راه تأمین صلح چیست؟

سیمین: یگانه راه تأمین صلح، کوتاه ساختن دست بیگانگان از کشور است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.
یگانه، یادگار، یادداشت، یورش، یغما، یار

یگانه، یادگار، یادداشت، یورش، یغما، یار

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید

کشور های ضعیف مورد تجاوز و _____ قرار میگیرند؟

این چادر نشانی و _____ دوران جوانی من است.

من تقسیم اوقات کار روزانه ام را در کتابچه _____ خود
مینویسم.

واژه دوست و _____ مفهوم مشترک دارند.

املا: جواب این سوالها را بنویسید.
واژه یورش به چه مفهوم به کار می رود؟

آیا شما گاهی در دیوار و جایی دیگری یادگار نوشته اید؟

آیا شما میخواهید کتابچه یادداشت داشته باشید؟

www.shahmama.com

کدام یادداشت ها را میتوانید در کتابچه یادداشت تان بنویسید؟

درس نود و هشتم

حرف (ی) در وسط کلمه:

دانستن:

پنیر، ایثار، دنیا، ریشه، آسیا، شیوه، ریش

خواندن:

در کشور هالند از شیر انواع و اقسام پنیر ساخته میشود. در دنیای امروز بعد از اختراع کامپیوتر و دستگاه های دیجیتال علم و تخنیک بسیار پیشرفت کرده است. در راه آزادی کشور، مردم ما جان های شان را ایثار کرده اند. اندونیزیا از جمله پرنفوس ترین کشور های اسلامی دنیا، در آسیا است. نباتات مواد غذایی خود را از ریشه خود میگیرند.

گفت و شنود:

فرهاد: شما پنیر را از چه تهیه می کنید؟

ناهید: من پنیر را از شیر تهیه میکنم.

فرهاد: انسانهایی را که ایثار و فداکاری دارند، چه میگویند؟

ناهید: آنها را از خودگذر نیز می گویند.

فرهاد: یکی از شیوه های زندگی مسلمانان را نام بگیر.

ناهید: یکی از شیوه های زندگی مسلمانان حرمت بر بزرگان است.

فرهاد: آسیا با کدام دو قاره دیگر سرحد مشترک دارد؟

ناهید: آسیا با افریقا و اروپا مرز مشترک دارد.

www.shahmama.com

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

پنیر، ایثار، دنیا، ریشه، آسیا، شیوه، ریش

پنیر، ایثار، دنیا، ریش، آسیا، شیوه، ریشه

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید.

کاکا یوسف دکان لبنیات فروشی دارد. او در دکانش شیر، ماست،

_____ و چکه می فروشد و مشتریان زیادی دارد. کاکا یوسف

این کار را از جوانی شروع کرد. او حالا _____ سفید شده اما

هنوز هم در کار هایش استوار است. او _____ و طرز تهیه

پنیر را از پدرش آموخت.

املا: جواب این سوالها را بنویسید.

چند نوع پنیر را میشناسید؟

کدام کشورها در قاره آسیا هم زبان اند؟

"من در غم خویشم، کُوسه در غم ریش" چه مفهوم دارد؟

کدام گونه شیوه گفتار با بزرگان را می پذیرید؟

دنیا پرست به چه کسانی گفته میشود؟

www.shahmama.com

درس نود و نهم

حرف (ی) در اخیر کلمه:

دانستن:

خواری، جاری، مصنوعی، واقعی، صحی، جهانی

خواندن:

بدون خواری و زحمت راحت میسر نمی شود.
اکثر آبهای جاری برای نوشیدن پاک نیست و باید از آب نل، آب چاه عمیق استفاده کنیم.
اگر با دندان های خود احتیاط کنیم، به دندان های مصنوعی احتیاج پیدا نخواهیم کرد.
در سال های گذشته کشور ما شبکه های تلویزیون جهانی نداشت. سبزی ها از نظر صحی باید با پتاسیم و یا نمک شسته شوند.

گفت و شنود:

سروش: برای واژه خواری، دیگر کدام کلمه استفاده میشود؟
زهر: زحمت، کوشش، تلاش، سعی و خواری معنای مشترک دارند.
سروش: برخی مردم از آب جاری جوی استفاده میکنند، آیا درست و صحی است؟
زهر: امکان دارد که حیوانات آب جوی ها را آلوده سازند و حتی مواد فاضله حیوانات در آب جوی وجود داشته باشد و همچنان گرد و خاک محیط آن را آلوده ساخته باشد. پس آب جوی از نظر صحی پاک نیست و انسان را مریض میسازد.
سروش: خوبی های دندان اصلی و واقعی نسبت به دندان مصنوعی در چیست؟
زهر: دندان اصلی نعمت خداوندی است که لذت غذا خوردن را با آن احساس میکنیم، اما دندانهای مصنوعی از آن عاجز است.

نوشتن: این واژه ها را در کتابچه های تان بالای چهار خط بنویسید.

خواری، جاری، مصنوعی، واقعی، صحی، جهانی

خواری، جاری، مصنوعی، واقعی، صحتی، جهانی

مشق: جاهای خالی این متن را با کلمات همین درس پر کنید

امسال در اثر _____ شدن سیل برخی مناطق کشور ما آسیب دید
که تعدادی از مردم ما حتی خانه های شان را از دست دادند و بعضی
ها با زحمت و _____ توانستند دوباره خانه های شانرا ترمیم کنند.
در وقت سرازیر شدن سیلاب ها آب آشامیدنی پاک و _____ کمتر
پیدا میشود.

املا: جواب این سوالها را بنویسید.

آیا کدام کاری وجود دارد، که بدون خواری و زحمت اجرا گردد؟

واژه مترادف جاری کدام است؟

آیا در کشور ما قوانین صحتی مراعات میگردد؟

به نظر شما بهترین رهنما برای ما در اجتماع کیست؟

راجع به مسابقات جهانی فوتبال چه میدانید؟



www.shahmama.com